

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΤΟΜΟΣ
Ε'

THE ORTHODOX OBSERVER

ΑΡΙΘΜ

107

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Χορωδία καὶ ὁ Ἱερ. Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Nashville, Tenn.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published semi-monthly by the Greek Archdiocese
Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. Astoria 8-1653

Yearly Subscriptions:

United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50
Ten Cents a Copy
Vol. V. No. 107 — June 15, 1939
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post
office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ἐγκεκριμένα Σχολικά Βιβλία διὰ τὰ Ἑλληνόπαιδα τῆς Ἀμερικῆς

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεῦχος Α'. — Ἐκδοσις Δευτέρα, ἐπηρευμένη με 24 νέας σελίδας διδακτικῆς ὕλης, καὶ 20 νέας πολυχρώμους εἰκόνας καὶ βελτιωμένη κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν χρησιμοποιούντων τοῦτο Διδασκάλων τῆς Ἀμερικῆς. Με γράμματα ἐκτάκτως μεγάλα εἰς τὰς 18 πρώτας σελίδας τοῦ βιβλίου. Ἦνεν τὸ νεώτερον, τελειότερον, μεθοδικώτερον καὶ πλουσιώτερον Ἑλληνικὸν Ἀλφάβητάριον, ἐκπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων παιδαγωγικῶν πορισμάτων, ἐπίτηδες χάριν τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ πρώτη ἔκδοσις, πρὸ τριετίας σχεδὸν γενομένη, εἰσῆχθη ἥδη εἰς τὰ πλείστα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ δευτέρα ἔκδοσις, κατὰ πολὺ ἐπηρευμένη καὶ βελτιωμένη, ἀποτελεῖται ἀπὸ 72 τὸ ὅλον σελίδας, με 60 καλλιτεχνικὰς πολυχρώμους εἰκόνας, ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσας διὰ τὰ μαθήματα τοῦ βιβλίου. Τιμᾶται στερεῶς πανόδετον 55 σέντες.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μέρους Β'. — Δευτέρα Ἐκδοσις 1939 Ἐπηρευμένη καὶ βελτιωμένη. Ἦνεν τὸ ἰδεώδες Ἀναγνωσμάτιον διὰ τὰ παῖδιά μας. Με γλώσσαν καλὴν ὁμιλουμένην δημοτικὴν, πραγματεύεται τὴν καθημερινὴν ζωὴν δύο καλῶν Ἑλληνοπαίδων, ἀπὸ τῆς ὥρας ποῦ ἐξυπνοῦν ἕως τὸ ἐσπέρας—στὸ σπίτι, στὸ παιγνίδι, στὸ σχολεῖο, στὰς ἐορτάς. Τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁ δ ἡ γ δ ῥ σ υ μ π ε ρ ι φ ο ρ ᾶς διὰ κάθε παιδάκι τῆς Ἀμερικῆς. Κάθε μάθημα ἔχει καὶ ἓν βασικὸν διδάγμα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀπλούστατον κείμενον μετ' ὥρατα μεγάλα γράμματα, ὥρατα εἰκόνα ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσαν, καὶ εὐκολον ποιημάτων ἐπὶ τοῦ μαθήματος πρὸς ἀποστήθισιν. Ἡ νέα Ἐκδοσις ἔχει 82 μεγάλας σελίδας καὶ 42 πολυχρώμους εἰκόνας. Τιμᾶται πλουσιῶς πανόδετον 60 σέντες.

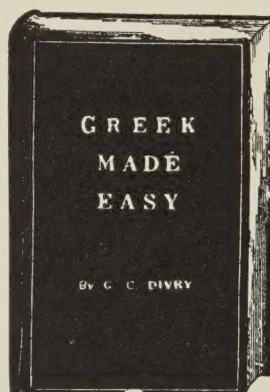
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). — ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩ-ΓΑΟΥ, Βιβλίον Α'. — Νέα Ἐκδοσις 1937. Ἡ Ἑλλ. Μυθολογία ἐγράφη ὑπὸ τύπον Ἀναγνωστικῶ διὰ παιδιὰ τῆς Β' ἢ Γ' Τάξεως. Ἦνεν συντεταγμένη εἰς γλώσσαν καλὴν ὁμιλουμένην—οὔτε ἀρχαῖζουσαν, οὔτε ὑπερδημοτικὴν—καὶ ἔχει ἑξαιρετικῶς μεγάλα ὥρατα γράμματα πρὸς εὐκολίαν τῶν μαθητῶν ποῦ μόλις ἤρχισαν νὰ ἀναγινώσκουν. Τὸ ἀπλὸν, λιαν διηγηματικὸν ὅρος τοῦ, τὰ ἐλκυστικὰ θέματα τὰ ὅποια πραγματεύεται, ὁ πλοῦτος τῆς ἐκδόσεως καὶ ἡ ἀφθονία τῶν καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ποῦ περιέχει, καθιστᾷ τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξόχως ἀγαπητὸν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν μικρῶν Τάξεων. Ἐπίσης περιέχει ἡθικὰ διδάγματα, καταλόγους ἀγνώστων λέξεων, ἔθνικα ποιήματα καὶ συγκεντρωμένας ἐρωτήσεις πρὸς εὐκολίαν τοῦ διδάσκοντος. Ἐκδοσις πολυτελής, ἐπὶ ἀρίστου χαρτον, με 60 ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας. Τιμᾶται μόνον 40 σέντες.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩ-ΓΑΟΥ, Βιβλίον Β'. — Νέα Ἐκδοσις 1937 τῶν Καταστημάτων DIVRY. Τὸ Ἀναγνωστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἔχει γραφῇ διὰ παιδιὰ τῆς Γ' ἢ Δ. Τάξεως. Με διηγηματικὸν ὅρος, γλώσσαν ἀπλὴν καὶ ῥευσαν—οὔτε ἀρχαῖζουσαν, οὔτε ὑπερδημοτικὴν—πραγματεύεται τὰ σπουδαιότερα θέματα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, με τρόπον ποῦ ὁ μαθητὴς νὰ μαθητῇ με εὐχαρίστησιν καὶ νὰ ἀισθάνεται ὑπερηφάνειαν, διότι ἀνέκει εἰς τὴν ἐνδοξον Ἑλληνικὴν φυλὴν. Ἐς τὸ τέλος τῶν κεφαλαίων ἔχει διδάγματα, ἔθνικα ποιήματα καὶ ἐρωτήσεις συγκεντρωμένας. Πολυτελής ἔκδοσις ἐπὶ ἀρίστου χαρτον, με 110 ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας καὶ χάρτας. Πανόδετος 45 σέντες.

ΕΛΛΗΝ. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ καὶ ΕΛΛΗΝ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΛΥΖΩ-ΓΑΟΥ, Βιβλία Α' καὶ Β'. — Τὰ δύο βιβλία, «Ἑλληνικὴ Μυθολογία» καὶ «Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ἱστορία», δεδομένα μαζὺ εἰς ἓνα κομψότατον τόμον. 160 σελίδες με πολλὰς ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας, ποιήματα ἔθνικα, ἐρωτήσεις συγκεντρωτικάς, κλπ. Πανόδετος 75 σέντες.

Ὅλα τὰ ἄνω βιβλία ἔνεν ἐγκεκριμένα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Γράψατε εἰς τὰ Ἐκδοτ. Καταστήματα:

D. C. DIVRY, INC. 240 W. 23rd STREET
NEW YORK

GREEK MADE EASY

A SIMPLE UP-TO-DATE
MANUAL FOR SELF-
STUDY AND SCHOOL
INSTRUCTION.

Ἦνεν ἡ μόνη ἀπλὴ καὶ συγχρονισμένη μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ Ἀγγλοφώνων, συνταχθεῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα πρὸ ὀλίγων μηνῶν χάριν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων καὶ ἄλλων Φιλελλήνων, ποῦ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλώσσαν.

Ἦνεν εὐκολωτάτη—ἀπλὴ, πρακτικὴ καὶ εὐμέθοδος. Προχωρεῖ ἀπὸ τὰς πλέον εὐκόλους καὶ χρησίμους λέξεις καὶ φράσεις εἰς τὰς δυσκολωτέρας καὶ ὀλιγώτερον συνήθεις. Διδάσκει τὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς δι' ἀπλῶν λέξεων καὶ φράσεων. Ἐπίσης ἔχει τὴν ἀκριθεῖς προφορὰν ἐκάστης Ἑλληνικῆς λέξεως δι' Ἀγγλικῶν χαρακτήρων. Πᾶς τις δύναται νὰ μάθῃ Ἑλληνικὰ με τὴν ἀπλουστάτην αὐτὴν Μέθοδον—τὴν μοναδικὴν εἰς τὸν Κόσμον.

“GREEK MADE EASY” was written especially for the wives and children of Greek Americans wishing to learn Modern Greek, and for those who wish to teach this language. It is SIMPLE, PRACTICAL, METHODICAL—very EASY TO STUDY. Anyone can learn Greek with this unique Method. The pronunciation of Greek words is given in their English equivalents. The elements of Greek grammar are taught by simple words and phrases. The English meaning is given alongside every Greek word and sentence. The student begins from the most useful words and phrases of every day conversation and gradually advances to the harder and less useful elements of speech and grammar. Indeed, he begins to speak Greek from the very first lesson. — Price \$1.50.

Τιμᾶται \$1.50. Ζητήσατε τὴν ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα μετ' ὄνομα «GREEK MADE EASY», καὶ μὴ δέχεσθε εἰς ἀντικατάστασιν βιβλία ἀκατάλληλα. Γράψατε εἰς τοὺς ἐκδότας:

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Ε΄. Ἀριθ. 107.

Διευθυντής Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΑΗΣ

15 ΙΟΥΝΙΟΥ, 1939

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ΔΕΝ παρέχεται ἡμέρα καθ' ἣν νὰ μὴ ἀκούω-
μεν καὶ νὰ μὴ ἀναγινώσκωμεν ἐπαναλαμβανομένην
πλειστάκις τὴν λέξιν «ἐπανοπλισμός». Τόσον εἰς τὸν
ἡμερήσιον Τύπον ὅσον καὶ εἰς τὰς καθημερινὰς ὁμι-
λίας τῶν ἀνθρώπων συχνάκις ἀκούομεν τὴν λέξιν
αὐτὴν τελευταίως. Ἡ ἀβέβαιος διεθνὴς κατάστασις
ἔφθασε, πρὸ παντὸς κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, εἰς τοι-
οῦτο σημεῖον, ὥστε νὰ χάσουν καὶ αἱ λέξεις πλέον
τὴν σημασίαν των καὶ νὰ καταφεύγῃ ὁ σημερινὸς
ἄνθρωπος εἰς μέσα τὰ ὁποῖα κάθε ἄλλο παρὰ ἀσφά-
λειαν καὶ στήριγμα δύνανται νὰ δώσουν εἰς αὐτόν.

Ἀποπλανηθεὶς τελευταίως, ἐνόμισεν ὅτι μὲ τὰ μη-
χανικὰ ὑλικά μέσα τῆς ξηρᾶς, τῆς θαλάσσης, τοῦ ἀ-
έρος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐτυχίαν
του καὶ νὰ ζῇ ἀνέτως. Ἐνόμισεν ὅτι ἡ ἡσυχία τῆς
καρδίας του καὶ ἡ ἡρεμία τῆς συνειδήσεώς του προ-
έρχονται ἐκ μόνῃς τῆς ὑλικῆς καὶ μηχανικῆς δυνά-
μεως. Καὶ αὐτὸ ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὰ Κρά-
τη καὶ τοὺς Λαοὺς, τὰ ἄτομα καὶ τοὺς ιδιώτας νὰ
δώσουν ὅλην τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν καλλιέργειαν
τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ πολλαπλασια-
σμοῦ τῶν ὑλικῶν μόνον δυνάμεων, ἀπορροφηθέντες
μὲ αὐτὰ μόνον.

Ἀλλ' ἡ μονόπλευρος αὐτὴ προσπάθεια τοῦ ἀν-
θρώπου, συντελέσασα τεραστίως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν
τῆς χημείας, τῆς φυσικῆς, τῆς μηχανικῆς, στοιχείων
βεβαίως ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, ἐ-
γένετο εἰς βάρος τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀν-
θρώπου, ἐγένετο εἰς ἀνυπολόγιστον ζημίαν τῆς ψυ-
χῆς.

Συνεπεία τούτου αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς καθυπε-
τάχθησαν εἰς τὰς δυνάμεις τῆς ὕλης καὶ ἐδημιουργή-
θη, ὡς ἐκ τούτου, μία ἀνισορροπία ἐξαιρετικῶς με-
γίστη μεταξὺ τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς καὶ τῶν δυ-
νάμεων τῆς ὕλης. Ποῖος θὰ τὸ ἠρνεῖτο; Ποῖος θὰ
ἐτόλμα νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ;

Ὁ ἄνθρωπος, τὸ μέγα τοῦτο δημιουργήμα τοῦ
Θεοῦ, ὁ «βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένος»,
χειμαρρῶδώς παρασυρθεὶς καὶ κυλινδούμενος ἐν μέ-
σῳ τῶν ὑλικῶν μόνον ἀξιών τῆς ζωῆς, ζητεῖ νὰ στη-

ριχθῇ ἐπὶ τῆς ὕλης καὶ πάλιν· ζητεῖ νὰ στηριχθῇ ἐ-
κεῖ δηλαδὴ ὅπου οὐδεμία ἀπολύτως ἀσφάλεια ὑπάρ-
χει. Εὐρισκόμενος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὕλης, ὡς
ἡμιναρκωμένος, ζητεῖ νὰ τονώσῃ τὴν ζωὴν του μὲ
τὰ ἴδια καὶ πάλιν ἀπατηλὰ μέσα τῆς ὕλης, δημιουρ-
γῶν τὸν λεγόμενον «φαῦλον κύκλον».

Εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἔχει ἐγκαθιδρυθῇ μία διαο-
κῆς ἀγωνία ἡ ὁποία τείνει νὰ μεταβάλῃ τὸν ἄνθρω-
πον εἰς ὄργανον ὕλης, ἀφοῦ ἄλλως τε τελευταίως ὁ
ἄνθρωπος χαρακτηρίζεται καὶ ὡς ἀνθρώπινον ὕ-
λ ι κ ὶ ν » . . . Πλανῶν καὶ πλανώμενος, ζητεῖ νὰ κα-
ταπῇ τὸν ἀδύνατον καὶ τὸν μικρὸν εἰς τὴν πρώτην
διδομένην εὐκαιρίαν. Ὡ, αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ ἄν-
θρωπος, τὸ μέγα πλάσμα τοῦ Θεοῦ; Αὐτὸς εἶνε ἡ
κορωνὴς τῶν πλασμάτων;

Ἐν τοσούτῳ ἐὰν δὲν ἀνασυνταχθῇ ψυχικῶς, ἐὰν
δὲν ἐπανοπλισθῇ πνευματικῶς, ἠθικῶς καὶ θρησκευ-
τικῶς, ἐὰν δὲν τεθῇ ὑπὸ μίαν ἠθικὴν πειθαρχίαν ὑπὸ
τὴν ὁποίαν καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὴν σκέψιν του, τοὺς πό-
θους του, τὰς ἐνεργείας του, ποτὲ δὲν θὰ εὐημερήσῃ
πραγματικῶς· ποτὲ δὲν θὰ εὕρῃ ἀνάπαυσιν παρ' ὅ-
λην τὴν ὑλικὴν πρόδοον τὴν ὁποίαν ἐπετέλεσε τελευ-
ταίως ἐὰν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκ-
θέσει τῆς Νέας Ὑόρκης ἐκτιθέμενα.

Σήμερον ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν εἶνε ἡ ἀ ν ἰ γ-
κ ἡ νὰ ἀποβλέψωμεν πρῶτον-πρῶτον εἰς τὸ ψυχι-
κὸν μέρος τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ψυχικὸν παράγον-
τα, τὸν ὁποῖον τόσον τολμηρῶς τείνει νὰ ἀγνοήσῃ ὁ
σημερινὸς κοσμικὸς πολιτισμός. Εἶνε ἀπαραίτητον
νὰ ἐμφυσηθῇ εἰς τὸν νεώτερον πολιτισμὸν μία δ υ -
ν α τ ἡ χριστιανικὴ πνοή, μία δυνατὴ χριστιανικὴ
ὥθησις.

Διὰ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος μὲ ἡσυχίαν, μὲ εἰρήνην
καὶ μὲ ἀνάπαυσιν, διὰ νὰ ζήσῃ ζωὴν λευκὴν καὶ ὡ-
ραίαν, ὅπως τὴν θέλει ὁ Χριστιανικὸς πολιτισμός
καὶ ὅπως τὴν ἔζησαν οἱ πρῶτοι-πρῶτοι Χριστιανοί,
δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ μονομερὴς ἀνάπτυξις τῶν τεχνῶν
καὶ τῶν ἐπιστημῶν· δὲν ἀρκοῦν μόνον ἡ χημεία, ἡ
μηχανικὴ, ἡ φυσικὴ ὅπως τὰς βλέπομεν εἰς τὴν Παγ-
κόσμιον Ἐκθεσιν· δὲν ἀρκεῖ ὑπερβολικὴ καλλιέρ-

ΗΘΙΚΑΙ ΔΙΔΑΧΑΙ

Ἀρχιμ. Ἀθναγ. Βαράκλα, Δ. Θ.

«Ο ΣΥ ΜΙΣΕΙΣ ΕΤΕΡΩ ΜΗ ΠΟΙΗΣΗΣ»

Βάσεις καὶ θεμέλια τῆς ἐν ἁρμονίᾳ ἀναστροφῆς καὶ συνδιώσεως τῶν συνανθρώπων ἡμῶν, διαφόρου φύλου, ἡλικίας καὶ φυλῆς, πρέπει νὰ εἶναι αἱ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ρήτραι ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ σωτηριώδης καὶ μεγάλη ἐντολὴ τοῦ Εὐαγγελίου «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (Λουκ. στ' 31), ὡς καὶ τὸ τοῦ σοφοῦ Σωκράτους ἠθικώτατον λόγιον, ταυτοσημάντον ταύτῃ, «ὃ σὺ μισεῖς ἐτέρω μὴ ποιήσης».

Ὁ Μέγας τῆς Ναζαρετ θεῖος ἀναμορφωτὴς ὡς βαθὺς ἐξερευνητὴς τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ὡς ἄριστος ζωγράφος μὲ τὸν χρωστήρα τοῦ Ἀπελλοῦ καὶ Πολυγνώτου δι' ὀλίγων λέξεων μιᾶς δωδεκάδος, διετύπωσε αὐτὰς εἰς ἓνα νόμον, ὁ ὁποῖος εἶνε πολὺ φυσικὸς καὶ δίκαιος καὶ μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων καὶ βαρβάρων καὶ ἡμιβαρβάρων λαῶν καὶ μεταξὺ τῶν διανοουμένων καὶ ἀμαθῶν, σοφῶν καὶ ἀσόφων πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας.

Ὁ Πρύτανις δὲ τῆς φιλοσοφίας, ὁ Σωκράτης, μετὰ τῆς αὐτῆς σκοπιμότητος διὰ μιᾶς ἐξάδος λέξεων διετύπωσε δογματικῶς τὴν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἁρμονίᾳ διαβίωσιν τῆς ἀνθρωπότητος «ὃ σὺ μισεῖς ἐτέρω μὴ ποιήσης».

Ἐντεῦθεν καὶ οἱ μᾶλλον θετικισταὶ καὶ οἱ τῶν πρακτικῶν ἐπιστημῶν τρόφιοι καὶ οἱ αὐστηρότεροι κριτικοὶ καὶ οἱ δεινότεροι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐχθροὶ ὁμολογοῦσι τὴν φυσικότητα καὶ ἱερότητα καὶ καθολικότητα τῶν δύο τούτων ταυτοσημῶν διδασκαλιῶν ὡς τοῦ ἀρίστου διὰ τὴν ἀνθρωπότητα γνώμονος καὶ ὁδηγοῦ.

Ἄν ἡ ἀνθρωπότης κατορθώσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὴν

γεια τῶν ὑλικῶν δυνάμεων ὄχι, δὲν ἀρκοῦν ταῦτα μόνα.

Ἀπαιτεῖται ἐκ παραλλήλου, πρὸ παντὸς ἡ καλλιέργεια τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπαιτεῖται ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ στηρίζεται ὁ ἀνθρώπος ὡς ὅτι θέλει νὰ δημιουργήσῃ μεγάλα πράγματα καὶ νὰ ζήσῃ ζωὴν ἀξίαν αὐτῆς.

Τότε καὶ μόνον τότε οἱ ὑλικοὶ παράγοντες εἶνε πραγματικῶς ἐξυπηρετικὰ μέσα καὶ ὄργανα τῆς καλῶς ἐννοουμένης εὐημερίας τοῦ ἀνθρώπου ὅταν τείνουν καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν μεγάλων ἀναγκῶν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλως δὲν ἐξυπηρετοῦν κανένα ἀπολύτως σκοπὸν ἄξιον λόγου ἐφόσον δὲν κατορθώνουν νὰ καλλιεργήσουν καὶ νὰ ἀναπτύξουν τὰς ἀπαιτούμενας ἠθικὰς ἀρχὰς ὡς ἀνεγράφησαν αὐταὶ καὶ ἐν τῷ Ἱερῷ Εὐαγγελίῳ καὶ ὡς τὰς ὑπαγορεύει καὶ ὁ ἐν ἡμῖν ἄγραφος Νόμος τοῦ Θεοῦ, ἡ Συνείδησίς μας.

σταδιοδρομίαν αὐτῆς τὴν θεῖαν ταύτην διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ ἀσφαλῶς θὰ ἐξαφανισθῇ τὸ κακὸν τοῦ κόσμου τούτου καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ βασιλεύσῃ ἡ εἰρήνη καὶ θὰ θριαμβεύσῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἰδοὺ τὸ κέντρον, περὶ ὃ δέον νὰ περιστρέφονται τὰ Κοινοβούλια, τὰ Κράτη, αἱ ἀξίαι καὶ ἐν πολλοῖς αἱ διάφοροι ἐπιστήμαι, αἵτινες ἀπερροφημέναι ἐκ τῆς εἰδικότητος αὐτῶν οὐδὲ πέντε (5) λεπτὰ ἀπὸ ἔδρας διαθέτουσιν περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς καρδίας τῶν τροφίμων αὐτῶν. Ἐντεῦθεν καὶ αἱ κατὰ καιροὺς ἀδικαιολόγητοι παρεξηγήσεις.

Οἱ μεγάλοι πατέρες τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς, Ἕλληνομαθίστατοι ὄντες, μεγίστην εὕρισκον συγγένειαν μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐφρόνουν μάλιστα ὅτι καθὼς οἱ προφῆται τῆς Ἀγίας Γραφῆς διὰ πνευματικῆς ἐνοράσεως προπαρεσκεύαζον τοὺς Ἰσραηλῖτας πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ ἐποδηγέτον αὐτοὺς εἰς νομὰς σωτηρίας, οὕτω καὶ οἱ σοφοὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐφωτίζοντο διὰ τινων ἀκτίνων τοῦ θεῖου λόγου, ὅπως οἱ ὁμαῖμονες αὐτῶν γνωρίσωσι τὸν «Ἄγνωστον Θεόν».

Ἐντεῦθεν πολλὰς ὁμοίας ἠθικὰς ἀληθείας δύναται τις νὰ εὕρῃ εἰς τὰς Ἀγίας Γραφὰς καὶ εἰς τὴν θύραθεν σοφίαν, πλείστας δ' ὅσας καὶ ὑπερφυσικὰς τοιαύτας.

Καλὸν νὰ ἐνδιατρίψῃ τις ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τῶν ὁμοιοτήτων ἐν ὀλίγοις.

Ἐπὶ παραδείγματι ὁ σοφὸς Σωκράτης λέγει: «ὃ σὺ μισεῖς ἐτέρω μὴ ποιήσης». Τὸ δὲ ἱερὸν Εὐαγγέλιον λέγει: «καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως».

Ὁ δραματικὸς ποιητὴς Σοφοκλῆς εἰς τὴν Ἀντιγόνην λέγει τὰ ἐξῆς: «Ζεὺς γὰρ μεγάλους γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει». Ἀπλ. ὁ Ζεὺς ὁ μεγαλύτερος Θεὸς τοῦ Ὀλύμπου τοὺς ὑπερηφάνους λόγους, τοὺς γεμάτους ἀπὸ οἰῆσιν ἀπεχθάνεται». Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ὁμοιάζει πρὸς τὸ τῆς Γραφῆς «ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσειται...» (Ἰακ. 4, 6).

Περὶ Πλάτωνος, τὸν ὁποῖον δικαίως ὠνόμασαν Μωσῆν ἁ τ τ ι κ ι ζ ο ν τ α, ὁ Ἱερὸς Αὐγουστίνος, εἰς τῶν διαπρεπῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας λέγει τὰ ἐξῆς: «Οὐκ ἀλόγητα τὰ Πλάτωνος δόγματα τῶν Χριστοῦ».

Ὁ Οἰδίου ἐπικαλούμενος τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν ἀνακράζει: «ὦ μέγας αἰθέρ! Ζεῦ». Καὶ ἀλλαχού ἐν Μετανύττῃ: «Ὅμνιμι ἱερὸν αἰθέρ' οἴκησιν Διός».

Ἐκ παραλλήλου ὁ Προφῆτης Δαυὶδ τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ τοποθετεῖ εἰς τὸν αἰθέρα οὕτω: «Καὶ ἔκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη καὶ γνώφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ· κύκλω αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων» (Ψαλ. 13).

Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἐρωτηθεὶς ποτε περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὄντων τί ἐστι τὸ πρεσβύτερον τῶν ὄντων; ἀπεκρίθη «πρεσβύτερον τῶν ὄντων Θεός, ἀγέννητος γάρ».

Καὶ αὐτὸ παρεμφερές πρὸς τὸ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου «Ἐγὼ εἰμὶ τὸ Α καὶ τὸ Ω». Ἀποκ. Ἰωάν. 1. 8). Αἱ ἱερεῖαι τοῦ ἱεροῦ τῆς Δωδώνης ἔψαλλον τὴν ἐξῆς φράσιν: «Ζεὺς ἦν, Ζεὺς ἐστι, Ζεὺς ἐσται, ὦ μεγάλε Ζεῦ!»

Ξενοφάνης ὁ φιλόσοφος ἐξ αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ ἐρραψόδει ὡς ἐξῆς: «Εἷς Θεὸς μέγιστος, οὔτε δέμας θνητοῖσιν ὁμοίος οὔτε νόημα».

Ὅμοια τούτοις καὶ ταυτοσημοῖς ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὸ 17ον Κεφ. τῶν

Πράξουν στίχ. 29ον: «Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσὸν ἢ ἀργύρῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὁμοιον.»

Εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Ξενοφῶντος ὁ Σωκράτης διαλεγόμενος πρὸς τὸν ἄθεον Ἀριστοδήμον ἀπέδειξεν αὐτῷ τὴν ὑπαρξίν πανταχοῦ παρουσίας καὶ τῆς Θείας Προνοίας τοῦ Θεοῦ ἀποφαινόμενος ὡς ἐξῆς: «Οὕτω καὶ σὺ εὐσεβὴς ὢν, γνώσει τὸ Θεῖον ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ὥσθ' ἅμα πάντα ὁρᾶν καὶ πάντα ἀκοῦειν καὶ πανταχοῦ παρῆναι καὶ ἅμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι.»

Καὶ τοῦτο ἰσοστάσιον πρὸς ὅσα παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «πάντα πληροῖς, πᾶσι πάρει, οὐ κατὰ μέρος, ἀλλὰ ὁμοῦ πᾶσιν ὅλος», ἦτοι ὁ Θεὸς παρίσταται πανταχοῦ ὁλος ἐν παντὶ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐσφαλμένην πανθεϊστικὴν θεωρίαν ἀντίστοιχον τοῦ «ἐπιμελεῖσθαι» εἶνε τὸ γραφικὸν «ὁ πατήρ μου ἔως ἄρτι ἐργάζεται, καγὼ ἐργάζομαι» (Ἰωάν. 5 17). Καὶ ἐμφανέστερον «Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ ὁ πατήρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;» (Ματθ. 6, 27).

Ἐν παρεκβάσει, ἀλλὰ καὶ σχέσιν συναφῇ ἔχοντα πρὸς τὸ ὅλον ἡμῶν θέμα, ἐκθέσαντες τὰ ὀλίγα ταῦτα περὶ ὁμοιοτήτων τῶν ἠθικῶν καὶ ὑπερφυσικῶν ἀληθειῶν τῆς τε θύραθεν σοφίας καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀποφαινόμεθα ὅτι φιλολογικῶς κατὰ τι αὐ λέξεις διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων κατ' οὐσίαν ὅμως καὶ κατὰ πνεῦμα εἶνε ταυτοσημαντοί.

Κατὰ ταῦτα καὶ οἱ τρεῖς τῆς Ἐκκλησίας φωστῆρες ἐλληνομαθέστατοι ὄντες καὶ ἀκατάβλητοι ὑπέρμαχοι τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἦσαν ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι διὰ τοῦ χρόνου ἤθελεν ὑπερισχύσει ἡ δύναμις τοῦ Εὐαγγελίου—Καὶ εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτῶν οὐδαμῶς ἠστόχησαν!

Εἶνε ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον παρὰ τῶν ἠθικολόγων ὅτι ἡ ἠθικὴ διδαγμάτων τινῶν τῶν διαφόρων λαῶν εἶναι σταθεροποιημένη, ἀλλὰ μεταβλητὴ, ἀλλάσσει δῆλον ὅτι καὶ μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ ἐξελέξεως αὐτῶν εἰς τὸ κύλισμα τῶν αἰώνων.

Ἡ ἠθικὴ ὅμως ἀξία τῶν δύο τούτων, τῆς τε χριστιανικῆς καὶ τῆς ἐλληνικῆς θρησκείας διδαγμάτων μένει ἀναλλοίωτος καὶ θὰ παραμένῃ τοιαύτη, διότι οὐδεὶς ποτὲ ἑαυτὸν ἐμίσησεν, ἀλλὰ περιθάλπει καὶ ὑπερασπίζει ἀπὸ πάσης προσβολῆς, ἐξαίρεσει ἐκεῖνων οἱ ὅποιοι πάσχουν ἐξ ἀσκητικῆς ὑπερτροφίας, τῶν φρενοβλαδῶν, τῶν ὑπεράγαν ἀπαισιδοξῶν καὶ τῶν ἐχόντων ἐσφαλμένην ἀντίληψιν περὶ θρησκείας καὶ τῶν ὁλιστῶν.

Ἡ ἔννοια τῶν ταυτουσίων τούτων ἠθικῶν διδαγμάτων δὲν εἶνε μία ἀπλῆ ἐπινόησις νομοθέτου πρὸς καταστολὴν ἐνὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐπιπολάζοντος κακοῦ ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν ἀτομικῶν ἢ φιλικῶν ἢ κρατικῶν συμφερόντων, ἀλλ' οὕτε καὶ νόμος τις θεσπισθεὶς εἷς τι διεθνὲς συνέδριον ἰσχύον δι' ὠρισμένην τινα ἐποχὴν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐλλείπει ἡ ἀνιδιοτελής ἀγάπη καὶ εἰλικρίνεια, ἀλλὰ ἐν ὁλόκληρον ἠθικὸν σύστημα, μία καθολικὴ καὶ φυσικὴ ἀβίαστος ἀξίωσις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, φέρον χαρακτῆρα θρησκευτικῆς πεποιθήσεως.

Ὁ Κομφούκιος, ἰδρυτῆς θρησκευτικῆς, ἐκπρόσωπος γνώμης καὶ ἀξιώσεως πολλῶν ἑκατομμυρίων ὁπαδῶν κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα π. Χ. ἐγνωμάτευσε τὰ ἐξῆς: «Δὲν πρέπει νὰ κάμνῃς ὅ,τι δὲν θέλεις νὰ σοῦ κάμνουν οἱ ἄλλοι.»

Καὶ νῦν ἅς ἐξημενῶμεν ἀναλυτικώτερον δι' ὀλίγων τὴν διδασκαλίαν, ἣν ἀναγινώσκουμεν ἐν τῇ Γραφῇ, ἣτις περιλαμβάνει ἐν αὐτῇ πάντα τὰ δίκαια παραγγέλματα, θετικὰ καὶ ἀρνητικά, δηλωτικά τῆς ἐνεργείας καὶ διαγωγῆς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν πρὸς ἄλληλα.

Ἐπιθυμεῖς ὦ ἄνθρωπε, νὰ σὲ ὑβρίσῃ ὁ ἄλλος; Βεβαίως ὄχι. Θέλεις νὰ σοῦ καταστρέψουν τὴν μετὰ μόχθων ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν σου; Βεβαίως ὄχι. Ἐπιθυμεῖς ἠθικῶς νὰ σὲ φονεύσῃ ὁ ἄλλος ἀκονίζων τὴν πλήρη δόλουν καὶ πικρίαν δηρτικὴν καὶ ἀκρατὴ γλώσσάν του; Ἀπολύτως ὄχι. Θέλεις νὰ σὲ ἐξαπατήσῃ εἰς τὰς συναλλαγὰς σου ὁ συνεμπορευόμενός σου καὶ ἐπὶ πλέον νὰ σὲ κηλιδώσῃ κοινωνικῶς; Βεβαίως ὄχι. Θέλεις νὰ σοῦ παρακαλύσουν τὴν πρόδόν σου καὶ προαγωγὴν σου; Ἀπολύτως ὄχι.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἔχεις τὴν ἀξίωσιν, καὶ πάνν δικαίως, νὰ ἀπολαύης ὅλων τῶν ὁλικῶν καὶ πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς καὶ σὺ δὸς τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις. Πάντως ὅμως, ἵνα ἐφαρμοσθῇ πλήρως ἡ ἀξίωσις αὕτη, δέον νὰ συμπαρομαρτῇ καὶ ἡ ὑποχώρησις. Ὅπου ἡ ὑποχώρησις ἐκεῖ καὶ ἡ ἀγάπη, ἐκεῖ καὶ ἡ πρόοδος, ὁ παράδεισος. Ὑποθέσωμεν ὅτι διὰ τινος ποταμοῦ διέρχονται δύο πλοῖα κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν. Ἐὰν τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο δὲν ὑποχωρήσῃ ἢ καὶ ἀμφότερα δὲν παραμερίσουν, ἡ σύγκρουσις καὶ ἡ καταστροφὴ εἶναι βεβαία. Τότε δὴ τότε πνιγμοὶ καὶ ἀλαλαγμοὶ καὶ τοῦ ποταμοῦ τὰ ρεῖματα ἐν ὕγρον μνῆμα! Συμφορὰ ἀνεπανόρθωτος.

Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ καλλιεργήσωμεν τὸ συμπαθητικὸν συναίσθημα, τοῦ ὁποίου καρποὶ εἶνε ἡ πρὸς ἀλλήλους καλωσύνη, ἡ εὐποία καὶ ἡ ὑποχώρησις.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ παλαιότερων χρόνων ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς εἶτε ὡς Ἐκκλησία εἶτε ὡς πολιτεία καταβάλλει ὑπερανθρώπους προσπάθειας πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ «ὅ σὺ μισεῖς ἐτέρῳ μὴ ποιήσης» πλὴν ἡ φιλαντία τοῦ ἀνθρώπου ἐξ ἀντιθέτου ἀνθίσταται. Ἀρα τὸ πάθος τοῦτο τῆς φιλαντίας δέον νὰ καταπολεμηθῇ καὶ τὸ συμπαθητικὸν συναίσθημα ν' ἀναπτυχθῇ. Ὁ ἀπαισιόδοξος φιλόσοφος Νίτσε, ἐγωϊστικὰ σκεπτόμενος μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸν ὑπεράνθρωπὸν του, καταφέρεται κατὰ πάσης συμπαθείας καὶ οἴκτου ὑποθάλπων τὴν βίαν καὶ τὸ μῖσος κατὰ τῶν ἀδυνάτων καὶ τὴν ἐξόντωσιν αὐτῶν ὁμότητα διδάσκων.

Πλὴν παρὰ τὰς δυσκολίας, πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ διακράτησιν τῆς ἀρίστης καὶ θείας ταύτης ἐντολῆς τοῦ τε ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ σοφοῦ Σωκράτους, τοῦ προαποστόλου τούτου τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀποθάρσυνεται, ἀλλ' ἀπ' ἐνὸς μὲν τὸν συμπαθητικὸν συναίσθημα ἀναπτύσσει καὶ διὰ τῆς χάριτος αὐτῆς ζωοποιεῖ ἀπ' ἐτέρου δὲ συντονίζει καὶ ἐνδοποιεῖ τὰ μέλη αὐτῆς.

Ἡ μονὰς ἐν τῇ δυναμικότητι αὐτῆς δὲν παύει νὰ εἶναι μονὰς μειονεκτοῦσα πρὸ τῆς δυναμικότητος τῆς ὁλότητος. Διὰ ταῦτα καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἔλεγον: «Εἰς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνὴρ».

Διὰ νὰ καταδειχθῇ μάλιστα ἡ κατωτερότης τῆς δυναμικότητος τῆς μονάδος, εἰδίσται νὰ λέγωσιν: «Οὐδ' ὁ Ἱερακλῆς πρὸς δύο», ἀν καὶ ὁ μυθολογούμενος ἥρωας ἐθεωρεῖτο ὁ ἀνδρείότερος τῶν θνητῶν, καθ' ὃ ἡμίθεος.

Ἔστω, ἀδελφοί, τὸ μέτρον τῶν σκέψεων ἡμῶν καὶ τῶν ἐνεργειῶν μας ἡ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου θεία ἐντολή: «καθὼς θέλετε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως».

ΟΙ ΨΑΛΜΟΙ

“Ολος ὁ κόσμος γνωρίζει τοὺς Ψαλμοὺς· τοὺς ἤκουσε· τοὺς ἔψαλλε· τοὺς ἠσθάνθη· διότι ἀναφέρονται εἰς ὅλας τὰς θρησκευτικὰς μας τελετάς. “Ολοι κατὰ συνέπειαν γνωρίζουν ὅτι οἱ Ψαλμοὶ εἶναι ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα συγκρότητα ἐκτελούμενα καὶ πολὺ ἀγαπώμενα ἀπὸ τὸ ἐκκλησίασμα, πρὸς τὸ ὁποῖον καὶ ἀπευθύνονται. Οἱ Ψαλμοὶ ἠσκήσαν τεραστίαν ἐπιρροὴν εἰς ὅλας τὰς γενεάς.

Οἱ Ψαλμοὶ παρουσιάζονται ὑπὸ τὴν τριπλὴν μορφήν των, δηλ., τὴν θρησκευτικὴν, ἠθικὴν καὶ ποιητικὴν συνάμα, (ἡ ὁποία εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν ἦτο ἐντελῶς συνδεδεμένη μετὰ τὴν μουσικὴν μορφήν, διότι οἱ ποιηταὶ ἔψαλλον τότε τὰ ἔργα των) καὶ τὴν μουσικὴν μορφήν, πολὺ χωρισμένην τῆς προηγουμένης ἀφ’ ὅτου ἡ ποίησις καὶ ἡ μουσικὴ ἀποτελοῦν δύο τέχναις κεχωρισμένας, ἐχούσας ἐκάστη τοὺς ἰδιαίτους τῆς κανόνας καὶ τὴν τέχνην τῆς.

Οἱ Ψαλμοὶ ὡς ἔργα ποιητικοθρησκευτικὰ ἐνέπνευσαν τοὺς πλείους μεγάλους τῶν μουσικῶν.

Ψαλμοὶ εἶναι λέξεις καθαρῶς ἑλληνικαί. Σημαίνει δὲ τὴν προᾶξιν τοῦ τείνειν τὴν χορδὴν ἐνὸς τόξου διὰ νὰ πάλληται ἡ χορδὴ ἐνὸς μουσικοῦ ὄργανου. Ἡ παλλομένη χορδὴ ἦτο ἓν εἶδος ἄρπας ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ Βασιλεὺς Δαυὶδ ἔπαιζε ψάλλον πραγματικὰ ἐγκώμια εἰς τὰ ὁποῖα ἐγνώριζε νὰ διδῇ μίαν ἰδιαίτεραν χοροῖαν.

Εἰς κάθε ἐποχὴν οἱ Ψαλμοὶ ἀπῆλυσαν ἐξαιρετικῆς εὐνοίας. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν ἔλαβε γέννησιν εἰς ἰδιαίτεραν περίπτωσιν, θλιβεράν ἢ εὐχάριστον, ἃν καὶ ὁμιλῶν ὁ συγγραφεὺς ἐξ ἀτομικῆς ἰδιοουσίας, ἐκφράζει τὰ συναισθήματα ὧν. Πολὺ ἀγαπώμενοι οἱ Ψαλμοὶ ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ὁποίου ἐρμηνεύουν θαυμάσια τὴν θρησκευτικὴν ψυχὴν, θερμὴν ἢ ἀγωνιώδη, υἰοθετημένοι ἀπὸ τοὺς πρώτους χριστιανούς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι εἶχον καὶ αὐτοὶ τοὺς πόθους των, τοὺς φόβους των καὶ τὰς χαράς των, εἰσῆχθησαν ἀργότερον εἰς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὁποίαν διὰ τὰς ἰδίας αἰτίας ἔγιναν ἐξαιρετικῶς ἀρεστοί. Οὕτως οἱ Ψαλμοὶ ἔγιναν μέρος ὁλοκληρωτικῶν τῶν ἱεροτελεστιῶν. Τοὺς ἀνεγίνωσκον ἢ τοὺς ἔψαλλον εἰς τὰς διαφόρους ὥρας τῶν λειτουργιῶν—ὄρθρους, ἵμνους, πρώτας ὥρας, τρίτας, ἑκτάς, ἐνάτας, ἐσπερινούς καὶ ἀποδειπνά—ἐνῷ ἐδάφια διάφορα ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν ἀναβαθμῶν (ψαλμοὶ ψαλλόμενοι ὑπὸ τῶν Ἑβραίων ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ Ναοῦ) τῶν ἀντιφώνων, τῶν ἀκολουθιῶν καὶ τῶν ἀλληλούϊα. Ἡ Βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ ἐξύψωσεν εἰς ἀξίαν ὅλας αὐτὰς τὰς συνθέσεις.

Ἐκ πρώτης ὁψεως δύναται νὰ φανῇ περιεργον ὅτι καλλιτέχναι τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ ἐνεπνεύσθησαν ἀπὸ ἱσραηλικά ποιήματα διὰ νὰ δημιουργήσουν αὐτὰ τὰ θρησκευτικῶν χαρακτήρος μουσικὰ ἔργα. Ἀλλὰ ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἐχρησιμοποίησέ τινα τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τὸν ὁποῖον κατέλυσεν, ὁ Δαυὶδ κατέλαβεν εἰς τὴν ἱστορίαν μίαν θέσιν τόσοσαν ἐξέχουσαν, ὥστε ἡ Ἐκκλησία ἐνωρίτερα τοῦ ἔδωκεν ἐπισήμως τὸν χαρακτήρα τοῦ θεοῦ ἐμπνευσμένου συγγραφέως, τοῦ ὁποίου τὰ γραφέντα ἔργα, ὅπως ὅλα τὰ μέρη τῆς Γραφῆς, ὑπεργουεῦθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Πνεύματος. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον τὰ ἔργα τοῦ ἀποτελοῦν μέρος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ δι’ αὐτὸν τὸν λόγον τὸ Ψαλτήριον ἢ Συλλογὴ Ψαλμῶν ἦτο πάντοτε δημοφιλὲς εἰς ὅλην ἔν γένει τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἐν τούτοις ὁ Δαυὶδ δὲν εἶναι, φαίνεται, ὁ μόνος συνθέτης Ψαλμῶν. Ἡ μετάφρασις τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς ὑπὸ τῶν

70, ἡ ὁποία χρησιμεύει ὡς κανὼν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, τοῦ ἀποδίδει τοὺς πλείστους ἐπὶ τοῦ γενικοῦ ἀριθμοῦ ὅστις εἶναι ἑκατὸν πενήντα. Οἱ ὠραιότεροι καὶ πλέον ἐνδιαφέροντες συνετέθησαν παρ’ αὐτοῦ. Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι, τῶν ὁποίων ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς αἰχμαλωσίας, ὁμοιάζουν τόσον πολὺ μετὰ τοὺς πρώτους, ὥστε Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὡς ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος καὶ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, τοὺς ἔκριναν ἀξίους τῶν πρωτοτόκων των, διότι τόσον μετέχουν τοῦ πνεύματος των, τοῦ βάθους των καὶ τῆς μορφῆς των.

Ἐξ ἄλλου, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ πρώτοι χριστιανοὶ ἔδωκαν τὴν προτίμησιν των εἰς ὅλους τοὺς Ψαλμούς.

Εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ ὑπερεωόντο νὰ μάθουν τοὺς Ψαλμοὺς ἀπὸ στήθους. Κατὰ τὸν Κλήμην τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὸν Ἅγιον Βασίλειον, οἱ ἅπλοι πιστοὶ εἶχον συνήθειαν νὰ τοὺς ἀπαγγέλλουν εἰς τὰς οἰκίας των, κατὰ τὰ γένηματα καὶ πρὶν κατακλιθῶσι· συχνάκις ἐπίσης τοὺς ἀπήγγελλον εἰς διαφόρους συγκεντρώσεις. Ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος ὁμιλεῖ δι’ αὐτοὺς μετ’ ἐγκωμίων, ἀναγνωρίζων τὴν ἀγαθοποιὸν ἐπίδρασιν των ἐπὶ τῶν μαρτύρων κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου των χάριν τοῦ Χριστοῦ. Κατὰ τὸν Ἀπολλινάριον ἐξ ἄλλου οἱ Ψαλμοὶ ἦσαν πολὺ λαϊκοὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν Γαλατίαν. Οὕτω, περιγράφει εἰς ἓν ἐκ τῶν ποιημάτων του μίαν χαριτωμένην σκηνήν, εἰκόνα τῆς ζωῆς, παρουσιάζουσιν τοὺς ναύτας καὶ τοὺς ἐπιβάτας μίας λέμβου, νὰ ψάλλωσι ψαλμούς, ἐνῷ ἠκολούθουν τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

Θὰ ἠδύνατό τις νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ παραδείγματα αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Σοφοὶ παρατηρηταὶ θὰ ἀνεκάλυπτον ἀσφαλῶς ἱχνὴ ἀξιόλογα μᾶς ἐπίσης θρησκευτικῆς ἐπιρροῆς εἰς ἱκανὸν ἀριθμὸν παλαιῶν ἀσμάτων πολλῶν χριστιανικῶν χωρῶν· τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι οἱ λαϊκοί, ὡς καὶ τὰ ἄτομα τὰ ἀφιερωμένα εἰς τὸν Θεόν, ἀνέκαθεν ἀπῆλυσαν ἐξαιρετικὰ τὴν ἐπιρροὴν καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ψαλμῶν.

Καὶ ἁληθῶς αὕτη ἡ ἐπιρροὴ καὶ αὕτη ἡ δύναμις εἶναι σημαντικά. Ἀποβλέπουν εἰς τὸ ἀντικείμενον κυρίως τῶν Ψαλμῶν, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ὁ Βασιλεὺς-ποιητὴς Δαυὶδ, ἐξύμνησε τὰ θέματα τὰ πλέον σημαντικά, ὡς: ὁ Θεός, ὁ Θεάνθρωπος, τὸ ἔργον τοῦ Θεανθρώπου, ὁ ἄνθρωπος, ἡ καταγωγὴ του, ἡ φύσις του.

Ὁ Δαυὶδ ψάλλον τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας περιγράφει τὸ ἀχανές, τὴν τελειότητα, τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸ μυστήριον. Οἱ σοβαροὶ καὶ συγκινητικοὶ τόνοι τὸν ἐξημνοῦν τὸν Θεόν, τὸν Κυρίαρχον τῆς φύσεως καὶ τὸν Βασιλέα τῶν Ἑθνῶν. Ὁ Ψαλμωδὸς θαυμάζει τὸν Θεόν κυριαρχοῦντα εἰς τὴν ἰδιαίτεραν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῶν λαῶν καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τοιαύτην. Τὸν περιγράφει βασιλεύοντα ἐπὶ τῶν θριάμβων των καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν ἡττῶν των, ἐπὶ τῶν τέρψεων των καθὼς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν δοκιμασιῶν των. Τὸ προφητικόν του βλέμμα ἀνακαλύπτει τὸν κόσμον διαμοιρασμένον εἰς δύο μεγάλα τμήματα: ἀφ’ ἐνὸς τὰ δίκαια ἔθνη, ἀφ’ ἑτέρου τὰ ἀδίκαια ἔθνη. Ψάλλει μετὰ ἐνθουσιασμὸν τὰ πρῶτα, δὲν ἔχει ὅμως παρὰ μομφὰς καὶ φωνὰς σκληρότητος διὰ τὰ δεύτερα. Ὁ Θεὸς-Δημιουργὸς εἶναι ἐπίσης ἕνας καλὸς Θεός. Ὁ Βασιλεὺς Προφήτης δὲν τὸ παραγνωρίζει καθόλου. Ἰδιαίτερος ἐξάγει τὰς θαυμαστάς ιδιότητας τῆς θείας καλλονῆς τῆς ὁποίας ἐγκωμιάζει τὴν ἀφιλοκέρδειαν, τὴν καλωσύνην καὶ τὴν τρυφερότητα.

Οὕτως ἀπὸ θέματος εἰς θέμα ὁ ψαλμωδὸς φθάνει εἰς

τὸν Αἰώνιον Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Λυτρωτὴν τῆς ἐκπεσούσης ἀνθρωπότητος· διὰ τὴν ἐξιμνήσῃ Αὐτὸν οἱ τόνοι τοῦ γίνονται πλέον βαθεῖς καὶ πλέον σοβαροί. Μὲ φωνὴν παθητικὴν, ἀντανακλώσαν ὅλας τὰς συγκινήσεις τῆς καρδίας, τὸν ἀκολουθεῖ εἰς τὴν πονεμένην ζωὴν Του, καὶ τὸν ἐπυμφεῖ εἰς τὴν θριαμβευτικὴν Του ζωὴν. Ἐξιμνεῖ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ, τὴν παντοδυναμίαν Του, τὰς ἀρετὰς Του καὶ τονίζει ὅτι ἡ ἀνθρωπότης τοῦ ὀφείλει εὐγνωμοσύνην καὶ πίστιν διὰ τὸ δώρον τῆς Ἐκκλησίας Του.

Ἀκολουθῶς ὁ Δαυὶδ ὁμιλεῖ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς. Τί εἶναι ὁ ἀνθρωπος; Εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν οἱ Ψαλμοὶ ἀπαντοῦν θαυμασίως. Περιγράφουν τὰς μεγαλειότητας καὶ τὰς ἀδυνατίαις τοῦ ἀνθρώπου ὄντος, τὰς μάχας του, τὰς ἀρετὰς του, τὰς κακίας του· ἐξιμνοῦν τὴν μεταμέλειαν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἂν ἐνίοτε ἀναπέμπωσι φωνὰς ἐκδικήσεως ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, γνωρίζουν τὴν ὁμιλοῦν περὶ συντριβῆς καὶ μετανόιας. Γενικῶς μᾶς συγκινοῦν, μᾶς κάμνουν νὰ σκεπτόμεθα, μᾶς πείθουν, μᾶς φέρουν πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πᾶν, ἡ διαρκὴς δηλ. ἀνύψωσις τῆς πωχῆς καὶ ἀδυνάτου ἀνθρωπότητος μέχρι τῆς δυνάμεως καὶ τῆς αἰωνίου λαμπρότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ βάθος τῶν Ψαλμῶν καὶ τὴν ἀξίαν των. Οἱ Ψαλμοὶ ἀνῆλθον ἀληθῶς εἰς κάθε ἐποχὴν. Ἀνῆλθον εἰς ὅλας τὰς φυλάς καὶ εἰς ὅλας τὰς θρησκείας τοῦ κόσμου. Εἶναι βαθέως ἀνθρώπινον.

Οἱ Ψαλμοὶ περιέχουν ὅλα τὰ εἶδη τῶν προσευχῶν· ὅλα τὰ συνασθήματα τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ διεγερθοῦν ἐντός μας, ἀπὸ τὴν χαρὰν τὴν πλέον ζωηρὰν ἕως τὴν πλέον βαθεῖαν λύπην εὐρίσκουν ἐκεῖ τὴν ἔκφρασιν των. Εἰς οἰανδήποτε διάθεσιν καὶ ἂν εὐρισκώμεθα, ἐν ἀπὸ τὰ ἱερὰ αὐτὰ ἄσματα συναρμονίζεται. Οὐδεὶς λόγος ἀνθρώπινος δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ τόσον συχνὰ ὅσοι οἱ ἱεροὶ οὗτοι ὕμνοι· μένουν εἰς τὴν καρδίαν μὲ μίαν αἰωνίαν δροσερότητα, ὅπως εἶναι διὰ τὰ χεῖλη καὶ τὰ ὦτα αἱ πανηγυρικαὶ μελωδίαί τας ὁποίας ψάλλει ἡ Ἐκκλησία. Καὶ οἱ μὲν καὶ αἱ δὲ συνετέθησαν διὰ τὰς τοὺς μεταχειριζώμεθα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἑκάστην ὥραν, χωρὶς νὰ χάσουν τὸ θέλητρό των.

Καὶ ἀληθῶς οἱ ψαλμοὶ ἔχουν ἕν θέλητρον ἀτομικόν, θέλητρον δυνατόν, θέλητρον ἀκαταμάχητον, θέλητρον ἱερόν. Ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι ὅτι καὶ μεγάλοι μουσικοὶ ἐνεπνεύσθησαν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ συνέθεσαν ἔργα σπανίας ἀξίας.

Μεταξὺ τῶν πλέον ὀνομαστῶν μουσικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνεπνεύσθησαν ἐκ τῶν Ψαλμῶν, θὰ ἀναφέρωμεν μερικoύς, Ζοσκὲν ντε Πρέ, Παλεστρίνα, Ὁρλάντο ντι Λάσσους, Ἀλέγκρι, Λοῦλι, Ι. Σ. Μπάχ, Μότσαρτ, Σούπερ, Λίστ, Κ. Φράνκ καὶ τοὺς συγχρόνους μας Σαὶν-Σάνς, Φ. Σμιτ καὶ Χονέγγερ.

Παρατηροῦμεν ὅτι οἱ σύγχρονοι ὅπως καὶ οἱ παλαιοὶ, ἔκριναν τοὺς Ψαλμοὺς ὡς μίαν πηγὴν ἀνεξάντλητον ἐμπνεύσεως. Οἱ μὲν μετὰ τοὺς δὲ ἦλθον νὰ ἀντλήσουν ἐκεῖθεν. Ὅλοι ἐπλουτίσθησαν ἐξ αὐτῶν μὲ βαθεῖας σκέψεις, καθαρὰς καὶ ἀνυψωμένας. Ἀκούοντες αὐτὰ τὰ ἀσύγκριτα ἄσματα αἰσθανόμεθα τὸν τέλειον καὶ στενὸν σύνδεσμον, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει μετὰ τῶν σκέψεων τοῦ Δαυὶδ καὶ τῆς μουσικῆς παραφράσεως τῆς ὁποίας εἶναι τὸ ἀντικείμενον. Αὕτη ἡ ἐνότης μᾶς φαίνεται κατὰ φανερὰν καὶ εἰς τὸ περίφημον MISERERE τοῦ Ἀλέγκρι, συνετεθὲν ἐπὶ τοῦ 50οῦ Ψαλμοῦ γνωστὰ αἱ περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ὁ Βασιλεὺς Δαυὶδ συνέθεσε τὸν ἀνωτέρω Ψαλμόν· ὁ Βασιλεὺς ποιητὴς ἡμάρτησε σοβαρῶς· μετανόει καὶ ἐκφράζει τὴν θλίψιν του καὶ τὰς ὑποσχέσεις βελτιώσεως εἰς αὐτὴν τὴν πράξιν τῆς συντριβῆς τοῦ μετανοοῦντος ἁμαρτωλοῦ, τὴν ὁποίαν οἱ αἰῶνες θὰ ἐπαναλαμβάνουν πάντοτε. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα

ἔλεός Σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλύνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διὰ πάντος. Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα, ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.»

Ἐπίσης καταφανὴς μᾶς φαίνεται ἡ ἐνότης αὕτη εἰς τὸν 150ὸν Ψαλμόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐνεπνεύσθη ὁ Κ. Φράνκ. Ὁ συνθέτης ἔκαμε παραφράσιν, οὕτως εἰπεῖν, λέξεως πρὸς λέξιν τοῦ ἀνωτέρω Ψαλμοῦ. Διότι κανεῖς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ψαλμωδὸν Δαυὶδ δὲν κατώρθωσε τόσον σαφῶς νὰ ὑμνήσῃ τὸν Θεὸν διὰ τὸ μεγαλεῖόν Του—«ἐν ἡφῶ σάλπιγγος, ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ, ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ, ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ ἐνεσάτω τὸν Κύριον».

Ὁ Ι. Σ. Μπάχ ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὸν 129ον Ψαλμόν ὁστις ἔχει ὡς θέμα τὴν φωνὴν τῆς παρακλήσεως· ὁ μετανὸν ἁμαρτωλὸς ζητεῖ μὲ ἐπιμονὴν ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ τὴν συγχώρησιν τῶν σφαλμάτων του καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν: «Ἐκ βαθέων ἐκέκροξά Σε Κύριε, Κύριε εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου. Γενηθήτω τὰ ὦτά Σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ Σοῦ ὁ ἴλασμός ἐστίν. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου ὑπέμεινά Σε, Κύριε· ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον Σου, ἥλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον».

Ὁ Μότσαρτ ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὸν 112ον Ψαλμόν: «Αἰνεῖτε παῖδες Κυρίου, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου. Ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ Κύριος, ἐπὶ τοὺς οὐρανούς ἡ δόξα αὐτοῦ. Τίς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν; ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ· ὁ ἐγειρὼν ἀπὸ γῆς πτωχόν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν τὸν πνέοντα, τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων, μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ· ὁ κατοικῶν στείραν ἐν οἴκῳ, μητέρα τέκνων εὐφραίνοντων».

Ὁ σύγχρονος Χόνεγκερ συνέθεσε τὸν περίφημον δραματικὸν Ψαλμόν «Ὁ Βασιλεὺς Δαυὶδ».

Οἱ Ψαλμοὶ φέρον ἐν ἐαυτοῖς ὅλην τὴν θρησκευτικὴν ψυχὴν τοῦ παρελθόντος. Ὀλίγον ἐνδιαφέρει ὅτι χρονολογούνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Βασιλέως Δαυὶδ ἢ ἐνεφανίσθησαν εἰς τοὺς ἐπομένους αἰῶνας. Ἡ ψυχὴ των ἀποτελεῖται ἀπὸ πίστιν ἀγάπην καὶ ἐλπίδα· δὲν χρονολογεῖται. Εἶναι αὐτὴ ἡ ψυχὴ, ἐξ ὅλου, ἡ ὁποία ὑπεστήριξε διὰ μέσον τῶν δοκιμασιῶν τῆς θνητῆς ζωῆς των τὰς πολυαριθμίας γενεάς. Ὅλοι αἱ γενεαὶ ἀπήγγελλον ἢ ἔψαλλον τοὺς Ψαλμοὺς· ὅλοι τοὺς ἀνέγνωσαν καὶ τοὺς ἡγάγησαν. Οὕτω μᾶς παρουσιάζονται αὐτοὶ οἱ ἱεροὶ καὶ ἀγαπητοὶ Ψαλμοὶ, ὡς ἀρωματισμένοι ἀπὸ τὴν ζῆσιν τῶν ἱερῶν ἀνυψώσεων τῆς μετανόιας καὶ τῆς ἀγάπης ὅλων τῶν μεγάλων καὶ δυνατῶν ψυχῶν, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἐχρησιμοποίησαν διὰ τὰς προσευχὰς των.

Ἀς τοὺς φυλάττωμεν ὅπως φυλάττωμεν τὰ ἱερὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα μεταβιβάζονται εἰς τὰς χριστιανικὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ὁποῖα ἀπὸ γενεάς εἰς γενεὰν γίνονται πλέον πολύτιμα ἀπὸ τὰς χεῖρας αἱ ὁποῖαι τὰ ἡγγισαν, ἀπὸ τὰ χεῖλη τὰ ὁποῖα τὰ ἡσπάσθησαν, ἀπὸ ὅλα τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα ἔπασαν ἐπ' αὐτῶν, ἀπὸ τὴν πίστιν καὶ τὴν θέρημν των προσευχῶν τὰς ὁποίας ἐνέπνευσαν.

Αἰδ. Ν. ΣΑΛΑΜΗΣ

Ἱερατικὸς Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Τορόντο

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΝ ΜΑΣ ΝΑΟΝ

Ο ΠΕΡΙΛΑΛΗΤΟΣ 'Ι. Ναός της 'Αγίας Τριάδος της μεγάλης ταύτης πόλεως εξελίσσεται όλονεν εις έναν από τους επιβλητικωτέρους και μεγαλειτέρους Οίκους του Κυρίου που υπάρχουν εις όλην την 'Ορθοδοξίαν. Είνε το δημιουργήμα του ζήλου των φιλοθρησκων ομογενων μας. Αυτοί δια των συνεχων φροντίδων και μεγάλων δωρεων των συντελουν ώστε το όλον κτίριον να συμπεληροῦται καὶ να διακοσμηται όλονεν κατά τοιοῦτον τρόπον ώστε να δικαιολογηται ἀπολύτως ἡ εὐμενής ἐνίσχυσις τὴν ὁποίαν συστηματικῶς τοῦ προσφέρουν ὅλη ἡ ὁμογένεια, τὰ Προξενεία, οἱ Σύλλογοι καὶ ἡ Σ. 'Αρχιεπισκοπὴ μας. Καὶ ἡ τοιαύτη δικαιολογία εἶνε ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἐπιστέφει τὰς προσδοκίας διὰ τὸν κατ' ἐξαιρέσιν προνομιούχον ἀπονεμηθέντα εις αὐτὸν τίτλον τοῦ Κ α θ ε δ ρ ι κ ο Ὑ Ν α ο Ὑ. Εἴμεθα ὑπερήφανοι διὰ τὸν μεγαλοπρεπὴ καὶ πάγκαλον 'Ιερὸν Ναὸν τῆς 'Αγίας Τριάδος. Θεμελιωθεὶς πρὸ μιᾶς μόλις ἐνεαετίας, ὡφνέται ἡρεμα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῆς Νέας 'Υόρκης. Καὶ τὸν ἐπισκέπτονται καὶ τόσοι ξένοι ἐπίσημοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν που συγκεντρώνονται ἐκεῖ εις ἐκάστην λειτουργίαν καὶ τελετὴν. 'Ο περιθλεπτος καὶ λαμπρὸς αὐτὸς Καθεδρικός μας Ναὸς εἶναι τὸ καύχημα τῶν ομογενων ὅχι μόνον τῆς Νέας 'Υόρκης ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ὅλων τῶν 'Ορθοδόξων τοῦ Νέου τούτου κόσμου καὶ ἴσως καὶ ὅλης τῆς 'Ορθοδοξίας.

ΔΙΚΑΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ

ΕΙΧΕ πλήρες δίκαιον ὁ διάσημος 'Αρχιεραβθίνος τῆς Νέας 'Υόρκης Dr. St. Wise ὅταν, ὁμιλῶν τελευταίως ἐν τῷ Hotel Astor εις κοινήν σύσκεψιν ἐξεχόντων ἀντιπροσώπων διαφόρων Δογμάτων, ἀνέφερεν ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου του, ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ πῶς «ἕνας ἀληθινὸς Χριστιανὸς καὶ ἄνθρωπος» θὰ ἠδύνατο νὰ ἀφήνῃ τὸν ἑαυτὸν του νὰ παρασύρηται ἀπὸ μίση καὶ αἰσθήματα κοσμικὰ κατὰ ὠρισμένων ἀτόμων ἢ λαῶν. Καὶ ὅμως ὁλόκληρος ραδιοφωνικὸς σταθμὸς διεβίβασεν ἀντισημιτικὰ προγράμματα καὶ θὰ ἐξηκολούθει νὰ κάμνῃ τοῦτο ἐάν, συνεπεῖα ὠρισμένων περιορίσεων, δὲν ἐτίθεντο τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα περιοριστικοὶ κανονισμοί, ἀπαγορεύοντες τοῦντεῦθεν τὴν διαβίβασιν προγράμματος μισαλλοδοξίας. 'Ο ἀληθινὸς ὁπαδὸς τῆς ἀληθινῆς θρησκείας, ὁ ἀληθῶς ἀγαπῶν, δὲν δύναται παρὰ νὰ ἀγαπᾷ ὅλους ἀδιακρίτως φυλῆς καὶ θρησκείας καὶ νὰ εἶναι εὐγενὴς καὶ καλὸς πρὸς ὅ λ ο υ ς. 'Η ἀληθινὴ θρησκεία εἶνε θρησκεία τῆς ἀληθινῆς εὐγενείας. Δὲν δύναται νὰ ὑβρίζει ἢ νὰ φθογῇ ἢ νὰ διεγείρῃ τοὺς ἄλλους ἐναντίον αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ὁμάδος. Λέγει μόνον «ὅσα σεμνὰ καὶ ὅσα εὐφημα». Διότι συστατικὸν ἀπαραίτητον τῆς ἀληθινῆς θρησκείας εἶνε καὶ ἡ ἐξωτερικὴ του, διὰ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν κινήσεων εὐγένεια, ἀποτέλεσμα θεαίως καὶ προῖδον τῆς ἐσωτερικῆς του ψυχικῆς εὐγενείας.

ΔΙΑΤΙ "ΟΧΙ ΚΑΙ ΗΜΕΙΣ;

ΕΧΟΜΕΝ πρὸ ἡμῶν περίληψιν τῶν πρακτικῶν τῆς τελευταίας Γενικῆς Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τῆς 'Επισκοπικῆς 'Επισκοπῆς τοῦ Long Island ἀποτελουμένης ἀπὸ ἀνω τῶν 150 'Ι. Ναῶν καὶ ἀνω τῶν 250 'Ιερέων καὶ Διακόνων. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς κάμνει ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν ἦτο ὅτι, ἐνῶ τὰ συζητηθέντα θέματα καὶ αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις ἦσαν τόσον μεγάλαι, ἐν τούτοις ὁ διατεθείς χρόνος ἦτο μόνον ἑ ξ ῶ ρ α ι. Καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἑξ ὥρας τοῦ Συνεδρίου συμπεριελαμβάνοντο καὶ ἰδιαίτερα πεντηκοντάλεπτος Λειτουργία ὑπὸ τοῦ 'Επισκόπου Στάιρς, καθὼς καὶ σύντομον γεῦμα ὑπὲρ τῶν μελῶν. 'Εν ἄλλο τὸ ὁποῖον μᾶς ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἦτο καὶ τοῦτο ὅτι τὸ Συνέδριον ἤρχισεν ἄ κ ρ ι θ έ σ τ α τ α εἰς τὴν ἀγγελεθεῖσαν ὥ ρ α ν, ἀδιάφορον ἐάν πολλαὶ Κοινοτήτων τῆς 'Επισκοπῆς ἀπέχουν ὥρας πολλὰς ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ Συνεδρίου. 'Εάν ὅμως ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ χώραν ἰδικὴ μας Γενικὴ Συνέλευσις, δὲν θὰ κατ' ὀρθὴν ἐντὸς ἑξ ὥρων ο ὕ τ ε ἔ ν ἀπὸ τὰ θέματα νὰ θίγῃ. 'Ολοι θὰ ἐξήτουν νὰ ὁμιλήσουν ἐπαναλαμβάνοντες πολλάκις τὰ ἴδια πράγματα τὰ ὁποῖα εἶπε καὶ ὁ προηγουμένος καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν ἑξ ὥρων ἡ Συνέλευσις θὰ εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς. Φαίνεται δὲν ἔχομεν ἀκόμη ἀντιληφθῇ ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς ἄλλον αἰῶνα, αἰῶνα θραχυλογίας καὶ συντομίας. Τὰ μεγάλα συνέδριά μας ὀφείλουν νὰ ἔχουν τοῦτο ὑπ' ὄψει πάντοτε ἐάν θέλουν ὅσοι παρευρίσκονται εἰς τὰς συγκεντρώσεις των νὰ παρευρίσκονται εὐχαρίστως.

FATHER'S DAY

ΟΛΙΓΟΝ κατ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ ἐπισημοποιηθῇ καὶ ἡ «ἐορτὴ τοῦ πατρὸς» ἐορταζομένη κατὰ τὴν τρίτην Κυριακὴν ἐκάστου μηνὸς 'Ιουνίου. Διότι ἡ τιμὴ πρὸς τὸν πατέρα δὲν εἶνε μόνον μία μεγάλη κοινωνικὴ ἀνάγκη διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης, ἀλλ' εἶνε καὶ νόμος θρησκευτικὸς. Τὸ καθῆκον τῆς τιμῆς πρὸς τὸν πατέρα, τὸν μεγάλον καὶ ἀκούραστον ἐκείνον ἥρωα, τὸν στυλοβάτην τῆς οἰκογενείας, τὸν παλαιόντα ἐν μέσῳ τόσων καὶ τόσων σημερινῶν ἐμποδίων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου τῶν τέκνων του, ἐνεχάραξε θαυτάτα ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Καὶ μετὰ τῶν εἰδωλολατρῶν τὸ καθῆκον τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν γεννήτορα ἐκρίθη ἀπαραίτητον. Τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ἐθεωρεῖτο ἱερὸν. 'Εορτάζοντες τὴν «ἡμέραν τοῦ Πατρὸς» ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν πατέρα πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἐν ἰσχύϊ, καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας. 'Εχομεν ἐπιτακτικώτατον καθῆκον νὰ σεβώμεθα, νὰ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τιμῶμεν τὸν γεννήτορα. «Υἱοὶ σοφοὶ εὐφραίνουσι πατέρας» κατὰ τὸν σφόν Σολομῶντα, καὶ εὐλογοῦνται ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐνῶ τέκνα τὰ ὁποῖα ἠσέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας των καὶ ἐπείκρανον αὐτούς, ἐδυστύχησαν καὶ ὑπέφερον καὶ αὐτὰ εἰς τὸν κατόπιν βίον των. Ἀς τιμήσωμεν τοὺς πατέρας μας ἐνδιαφερόμενοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐάν ζοῦν, ἢ προσευχόμενοι σήμερον ἐξ ἀφορμῆς τῆς «'Εορτῆς τοῦ Πατρὸς» ὑπὲρ αὐτῶν ἐάν κοιμῶνται ἢ διὰ τὸν αἰῶνιον ὕπνον.

Ἄρχιμ. Γερμ. Πολυζωίδου

Ο ΔΑΜΒΩΝ

Βον

ΠΩΣ Θ' ΑΝΑΠΤΥΞΩΜΕΝ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΕΩΣ

Μερικοί ἀσφαλεῖς τρόποι τῆς ἀναπτύξεως τῆς αὐταπαρνήσεως.—Ἐκρωϊσμός τοῦ ἐγωϊσμοῦ—Τὰ κακὰ τοῦ ἐγωϊσμοῦ.—Ὁ Ἡρόστρατος.—Ἐπιτέλεισις τοῦ Θεοῦ θελήματος.—Πλήρης ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν Χριστόν.—Ἀλλὰ ποῦ αὐταπαρνήσεως σήμερον;—Πρέπει ἐν τούτοις νὰ δεῖξωμεν αὐταπαρνήσιν.

ΜΕΡΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν μερικοί τρόποι διὰ μέσου τῶν ὁποίων εἰμποροῦμεν, ἂν θέλωμεν, νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ πνεῦμα τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀρετῆς, τὴν ὁποίαν τόσοι καὶ τόσοι ἐξήσκησαν καὶ ἄλλοτε καὶ τώρα. Ὑπάρχουν μερικοί θεμελιώδεις νόμοι τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἂν θέλωμεν νὰ ὀπλίσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας μετὰ τὴν βασικὴν ἀρετὴν τῆς αὐταπαρνήσεως.

1ον. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΓΩ·Ι·ΣΜΟΥ

Καὶ ὁ πρῶτος τρόπος εἶνε ἡ ἄρνησις τοῦ ἐπαράτου ἐγωϊσμοῦ μας ἀπὸ τὸν ὁποῖον διακατεχόμεθα ὅλοι μας ἀτυχῶς. Ὁ ἐγωϊσμός ἐν τούτοις οὔτε νόμους σέβεται οὔτε Θεὸν φοβεῖται· ἀλλὰ θυσιάζει τὰ πάντα ἀσυστόλως χάριν τοῦ ἰδίου του συμφέροντος. Δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τίποτε ὁ ἐγωϊστής. Εἶνε ἕνας φοβερός δράκων κατατρώγων τὸ πᾶν· εἶνε μία ἀληθινὴ φωτιά καταστρέφουσα τὰ πάντα. Εἶνε ὥπως ὁ Ἡρόστρατος ποῦ δὲν ἐδίστασε νὰ βάλλῃ φωτιὰν καὶ νὰ καταστρέψῃ ἐν ὥραϊον ἀρχιτεκτονικὸν ἔργον.

Ἐκρῖζόνοντες λοιπὸν τὸ ὀλέθριον αὐτὸ πάθος, τὸ πάθος τοῦ ἐγωϊσμοῦ, ἀπὸ τὴν καρδίαν μας ἀπαρνούμεθα ἀσφαλῶς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἐκπληροῦμεν τὴν ἐντολὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶπεν ἐπανειλημμένως «Ὁ σ τ ι ς θ ε ῖ λ ε ι ὁ π ῖ σ ω μ ο υ ἐ λ θ ε ῖ ν ἀ π α ρ ν η σ ᾶ σ θ ω ἐ α υ τ ὸ ν» δηλαδὴ ἄς ἀρήσῃ, ἄς ἀπαρνηθῇ τὰς κακὰς αὐτοῦ πράξεις καὶ ἐπιθυμίας ποῦ ἐκπηδῶν ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν· ἄς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν τῶν στενοχωριῶν καὶ τῶν βασάνων του, ἀκόμη καὶ μέχρι θανάτου, «θανάτου δὲ σταυροῦ», κατὰ τὴν ἑκφρασίαν τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

ΤΑ ΚΑΚΑ ΤΟΥ ΕΓΩ·Ι·ΣΜΟΥ

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποῦ ἔχουν πολλά, παρὰ πολλὰ προσόντα. Διακρίνονται εἰς ὅλα. Ἐν τούτοις ὅμως περιφρονοῦνται ἀπὸ ὅλους. Κανεὶς δὲν θέλει τὴν φιλίαν των. Ὅλοι τοὺς ἀποφεύγουν. Καὶ εἶνε γνωστὸς ὁ λόγος. Εἶνε διότι εἶναι ἐγωϊσταί. Καὶ ὁ ἐγωϊσμός των τοὺς κάμνει μισητοὺς. Καὶ τὰ προσόντα των καὶ τὰ πλεονεκτήματά των χάνονται ἀδίκως. Ὁ ἐγωϊσμός των τοὺς καταστρέφει τελείως· καὶ ἄς ἔχουν ὅσα δὴποτε προσόντα.

ὦ! ὁ ἐγωϊσμός εἶνε τὸ χειρότερον ἐλάττωμα. Αὐτὸ κα-

τέστρεψε καὶ καταστρέφει καὶ ἄτομα καὶ λαούς. Μία μικρὰ παρατήρησις γύρω μας, εἰς τὰ σύγχρονα πράγματα θὰ μᾶς πείσῃ περὶ τῶν ὀλεθριωτάτων ἀποτελεσμάτων τοῦ ἐγωϊσμοῦ.

2ον. ΕΠΙΤΕΛΕΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΘΕΛΗΜΑΤΟΣ

Ἡ πραγματικὴ ἐν τούτοις αὐταπαρνήσις δὲν ἔγκειται εἰς τὴν τελειωτικὴν μόνον ἄρνησιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ παθῶν. Δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ κατανικηθοῦν αἱ ἐπιθυμίαι ἐκάστων. Χρειαζεται καὶ κατὰ θετικώτερον, καὶ κατὰ πρακτικώτερον. Χρειαζεται ἡ πλήρης καὶ τελεία ἡμῶν ἀφοσίωσις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸ ἅγιον θέλημά Του. Χρειαζεται ἡ εὐλικρινὴς ἐκτέλεσις τοῦ ἀγαθοῦ.

Ἐκεῖνος ἀληθῶς ἀπαρνεῖται ἑαυτὸν ὁ ὁποῖος κανονίζει καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ τὸν ἰδιωτικὸν του βίον σύμφωνα μετὰ τὸν Εὐαγγελικὸν Νόμον, σύμφωνα μετὰ τὰς Θείας Διατάξεις, ἐπιζητῶν καὶ ποιῶν πάντοτε τὸ καλόν. Ὁ τοιοῦτος ζῇ πλέον ὅχι διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἄλλους· ὡς μόνη φροντίδα ἔχει πῶς νὰ κάμνῃ πάντοτε τὸ καλὸν καὶ πῶς νὰ μένῃ πιστὸς ἀκόλουθος τοῦ Χριστοῦ. Δι' αὐτὸ καὶ ὅσα πλεονεκτήματα ἔχει τὰ χρησιμοποιεῖ πρὸς ὄφελος τῆς Κοινωνίας. Κοπιᾷ παντοῦ καὶ πάντοτε ὑπὲρ σκοπῶν γενικωτέρων καὶ περὶ αὐτοῦ καλῶς ἐφαρμόζει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος «Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός».

3ον. ΠΛΗΡΗΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

Ἡ πλήρης ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν Χριστὸν εἶνε τὸ τρίτον μέσον, μετὰ τὸ ὁποῖον εἰμποροῦμεν νὰ ἀπαρνηθῶμεν τὸν ἑαυτὸν μας. Ὅταν ἔχωμεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν Θεμελιωτὴν τῆς Πίστεως, τὸν γλυκὺν Ναζωραῖον, κανὲν ἐμπόδιον, κανὲν βάσανον δὲν εἶνε ἱκανὸν νὰ μᾶς κλονίσῃ ἀπὸ τὴν κατεύθυνσιν μας. Δὲν θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅσα δὴποτε ἐμπόδια καὶ ἂν εὐρίσκωνται πρὸς ἡμῶν. Θὰ αὐταπαρνούμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς μετὰ τὸν ἀκοπώτερον τρόπον διότι θὰ ἔχωμεν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην πρὸς Ἐκεῖνον ποῦ ἔδειξε καὶ μάλιστα χάριν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν προτάκουν στον αὐταπαρνήσιν ὥστε καὶ ἐπὶ σταυροῦ ἀκόμη νὰ ἀνέλθῃ διὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

ΠΟΥ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ ΣΗΜΕΡΟΝ;

Ποῦ ὅμως σήμερον αὐταπαρνήσις; ποῦ οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι χριστιανοί, οἱ περιφρονοῦντες καὶ τὴν πρόσκαιρον ἀδόμη ζωὴν καὶ ὑφιστάμενοι τὰ πάντα χάριν τοῦ Χριστοῦ; Ποῦ οἱ πιστοὶ ἐκτελεστοὶ τοῦ καθήκοντος; Πουθενὰ δὲν ὑπάρχει σήμερον αὐταπαρνήσις. Ὅλοι μας κοφεύομεν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος διαρκῶς μᾶς καλεῖ. Καταμαστιζόμεθα ὅλοι μας ἀπὸ τὸν ἐπάρατον ἐγωϊσμόν. Παραβιάζομεν πάντοτε τὰς θείας διατάξεις καὶ θυσιάζομεν τὰ πάντα εἰς τὸ ἀτομικὸν μας συμφέρον.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΕΙΞΩΜΕΝ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΝ ΠΛΕΟΝ

Ἄλλ' εἶνε καιρὸς πλέον νὰ σηκωθῶμεν ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς ἁμαρτίας, νὰ πατάξωμεν τὸν ἄκρατον ἐγωϊσμόν καὶ τὴν αὐτολατρείαν. Ἄς ἀφοσιωθῶμεν ὀλοψύχως πρὸς τὸν Χριστόν, ἀπαρνούμενοι ἡμᾶς αὐτοὺς. Ἐχομεν παραδείγματα ὅχι μόνον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς μαθητάς Του καὶ ὅλους τοὺς ἥρωας τῆς πίστεως καὶ τῆς αὐτοθυσίας, οἱ ὁποῖοι ἐφήρμοσαν τὰ διάφορα εἶδη τῆς αὐταπαρνήσεως.

Ἄς σηκώσωμεν τὸν σταυρὸν μας καὶ ἄς χωρήσωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ εἰπωμεν μετὰ θάρρος: «Ἰδοὺ ἡμεῖς, Κύριε, τὰ πάντα ἀφῆκαμεν διὰ Σέ.» Πρὸ παντὸς μὴ ἀναβάλωμεν ἀφοῦ κατενοήσαμεν ἤδη τὴν πραγματικὴν σημασίαν τῆς αὐταπαρνήσεως. Ἄς προσ-

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ὅταν ὑπάρχουν ἀρκετὰ δωμάτια καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν σχηματίζονται μικραὶ κλάσεις ἢ τάξεις διὰ νὰ διδάσκωνται εὐκολώτερον.

Εἰς τὰς μεγάλας Κοινότητας δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὁ Ναός, ἡ αἴθουσα τοῦ Σχολείου, ἡ αἴθουσα τῶν τελετῶν καὶ διάφορα ἄλλα δωμάτια. Εἰς τὰς μικροτέρας Κοινότητας ἐπίσης ἀναλόγως. Εἰς τὰς μικροτέρας Ἑνορίας ἢ Παροικίας ἡμποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ δωμάτια ἢ αἱ αἴθουσαι παραδόσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Εἰς πολὺ μικρὰς Παροικίας μεγάλα δωμάτια σπιτιῶν εἶναι πολὺ κατάλληλα. Διὰ τὸν στολισμὸν τῶν αἰθουσῶν ἢ δωματίων προμηθεύονται τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καλλιτεχνικὰς εἰκόνας διαφόρων μεγεθῶν ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τὸ ὁποῖον προμηθεύει γενικῶς ὅλα τὰ ἐφόδια καὶ τοὺς Πίνακας Παρουσίας διὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ὀνομάτων τῶν μαθητῶν.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω φαίνεται καθαρώτατα ὅτι οὔτε καὶ ἡ ἐξέυρεσις αἰθούσης διὰ τὴν κατηχητικὴν διδασκαλίαν ἀποτελεῖ δύσλυντον πρόβλημα.

10—ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Τὸ Ζ'. ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ «Ἑλληνικῶν Σχολείων» προνοεῖ περὶ διορισμοῦ ἢ ἐκλογῆς ἑπταμελοῦς Κατηχητικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ὁποῖα νὰ παρακολουθῇ τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Εἰς τὰς Κοινότητας ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Ἱερατικὸν Προϊστάμενον ὡς Πρόεδρον, ἀπὸ τρία Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τρία ἄλλα μέλη ἐκλεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης καλὸν εἶναι νὰ σχηματίζωνται καὶ ἄλλαι Ἐπιτροπαὶ κατὰ προτίμησιν ἀπὸ Κυρίας, ὡς Τριμελῆς Ἐπιτροπὴ Ἐπισκέψεως Γονέων καὶ Μαθητῶν, Τριμελῆς Ἐπιτροπὴ Τάξεως πρὸς ἄγρυπνον παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου, Τριμελῆς Ἐ-

πιτροπὴ Τελετῶν καὶ Ἑορτῶν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

Εἰς τὰς μικρὰς Παροικίας καὶ Ἑνορίας αἱ Ἐπιτροπαὶ αὐταὶ ἡμπορεῖ νὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὰς μητέρας ἢ ἀπὸ λειτουργοῦντα Σύλλογον Γονέων. Εἰς πολὺ μικρὰς πόλεις ὅλαι αἱ μητέρες πρέπει νὰ ἀποτελοῦν τὴν Κατηχητικὴν Ἐπιτροπὴν.

Διὰ πᾶσαν ὁδηγίαν, πληροφορίαν, συμβουλὴν διὰ πᾶσαν προμήθειαν ἐφοδίων κατηχητικῶν διὰ πᾶσαν ἀγορὰν βιβλίων διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα διὰ πᾶσαν ἐν γένει ὑπόθεσιν σχετιζομένην μὲ τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον αἱ Κατηχητικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἀπευθύνονται ὡς ἑξῆς:

THE GREEK ARCHDIOCESE'S CHURCH SCHOOLS,
POMFRET CENTER, CONN.

11—Εἰς οἶκνον ἀριστος

Κατὰ τὸ Κατηχητικὸν Ἔτος 1937—1938 ἐλειτούργησαν 221 Κατηχητικὰ Σχολεῖα μὲ ἀριθμὸν περίπου 15 χιλιάδων. Ἐπακόσιοι σχεδὸν Κατηχηταὶ καὶ Κατηχήτριαι ἡσχολήθησαν μὲ τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Εἰς ἐκάστην Κατηχήτριαν ἀναλογοῦν εἴκοσι μαθηταί. Νομίζομεν ὅτι οὔτε τὸ ἐν τρίτον τῶν Ἑλληνοπαίδων ἡλικίας Κατηχητικοῦ Σχολείου δὲν ἐφοίτησεν εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα! Ὁ ἀριθμὸς πρέπει τοῦλάχιστον νὰ τριπλασιασθῇ. Διὰ τὴν βελτίωσιν δὲ τῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐκδίδει:

- 1) Νέον Ὁδηγὸν Κατηχητικῶν Σχολείων.
- 2) Νέα Μεθοδικὰ Βοηθήματα τοῦ Διδάσκοντος Προσωπικοῦ.
- 3) Νέα Κατηχητικὰ Παιδικὰ Λευκώματα.
- 4) Νέα Ἀτομικὰ Προσευχητάρια, Προοδευτικὰς Παιδικὰς Ἀκολουθίας καὶ Κατηχήσεις.

Ὁ νέος κατάλογος Κατηχητικῶν Ἐφοδίων στέλλεται δωρεὰν εἰς τοὺς ζητοῦντας αὐτόν.

Μὲ τὰ ἐφόδια αὐτὰ δύναται νὰ λειτουργήσουν πλήρως, ἀποτελεσματικῶς καὶ καρποφόρως περισσότερα ἀπὸ 500 Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Ἐχομεν μεγάλην ἀνάγκην ἀπὸ αὐτά. Εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας τῆς Ἀμερικῆς, εἰς ὅλας τὰς Ἑνορίας, εἰς ὅλας τὰς Παροικίας μικρὰς καὶ μεγάλας, εἰς ὅλα τὰ μέρη ὅπου διαμένουν Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι, εἴτε συσσωματωμένοι εἴτε μεμονωμένοι πρέπει νὰ ἰδρυθοῦν καὶ νὰ λειτουργήσουν Κατηχητικὰ Σχολεῖα!

Πρέπει νὰ σχηματισθῇ στρατιὰ δύο καὶ πλέον χιλιάδων Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν.

Νὰ πρωτοστατήσουν οἱ Γονεῖς! Νὰ πρωτοστατήσουν οἱ Ἱερεῖς! Νὰ πρωτοστατήσουν οἱ Διδάσκαλοι! Νὰ ὑποβοηθήσουν οἱ ὁμογενεῖς, τὰ Σωματεῖα, αἱ Φιλόπτωχοι Ἀδελφότητες. Ὅλοι δὲ μὲ μίαν κατεύθυνσιν, μὲ μίαν πίστιν, μὲ ἓνα παλμόν, μὲ ἓνα πρόγραμμα!

«Εἰς οἶκνον ἀριστος, ἢ ἱδρυσίς Κατηχητικῶν Σχολείων!»

παθήσωμεν ὁ καθείς ἰδιαίτερος καὶ ὅλοι μαζὺ νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀνταπαρνήσεως, συμμορφούμενοι πρὸς τὴν ἱερὰν προτροπὴν τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος εἶπε:—

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθῇ τῷ μοι.» (Λουκᾶς 9,23).

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου καὶ τέλος)

“Ὅσον ὑψηλότερον ἔρχεται ἡμῖν ἡ εὐγνωμοσύνη, τόσο μᾶλλον τὴν αἰσθανόμεθα. Ἰδοὺ ἡγεμόν τις· τόσο μᾶλλον φαίνεται ἡμῖν ἀξιαγάπητος, ὅσο φιλανθρωπότερος καθίσταται. Οὐδὲν θαυμαστότερον βασιλέως εὐγνωμονοῦντος· εὐφραινόμεθα βλέποντες τὸ Κράτος ἐρχόμενον εἰς δεσμούς, καὶ τὴν δύναμιν ὑπείκουσαν εἰς τὸν ζυγὸν τῆς καρδίας. Ὁ περίφημος ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Πέτρου Μεντζικώφ, εἶχε ποτὲ ἐκθέσει τὴν ἰδίαν του ζωὴν καὶ χύσει τὸ ἴδιον του αἷμα, σώζων τὴν ζωὴν τοῦ κυρίου του. Ὁ ὑπουργὸς οὗτος εὐνοοῦμενος τὰ μέγιστα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, εἶχε λαμπρὰ προτερήματα, ἀλλὰ καὶ ἐλαττώματα μεγάλα· ἀπληστον φιλοχρηματίαν καὶ ἀκόρεστον φιλοδοξίαν. Εἶχε σφετερισθῇ ἄπειρα δημόσια χρήματα. Ἀναχωρήσας μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος, ἀπερχομένου ἐν σπουδῇ κατὰ τῆς πόλεως Ἀστραχάν, ἵνα προκαταλάβῃ καὶ πολιορκήσῃ αὐτήν, ἔμαθε καθ’ ὁδὸν ὅτι αἱ καταχρήσεις καὶ οἱ σφετερισμοὶ του κατεμνηνύθησαν εἰς τὸν μονάρχη. Ἐβεβαίωθη δὲ διὰ τοῦτο καὶ ἰδιοῖς ἑμιασι, διότι τὸν ἔβλεπε σκυθρωπὸν καὶ σιωπηλὸν καὶ σκεπτικόν, οἱ οἰωνοὶ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἄφηνον νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν πλέον, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο σφόδρα δυσμενῶς διατεθειμένος κατ’ αὐτοῦ.

Γινώσκων καλῶς τὴν ἀμείλικτον αὐστηρότητα τοῦ Μ. Πέτρου, καὶ προβλέπων τὴν πῴσιν, τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ πάθῃ ἐκ τοῦ κολοφώνος τῶν τιμῶν εἰς τὸ κοινὸν ὄνειδος καὶ τὴν πενίαν, ἴσως δὲ καὶ αὐτὸν τὸν πέλεκον τοῦ δημίου ἐπὶ τοῦ αἰχένος του προβλέπων, καὶ τοιοτοτρόπως ἐξάψας τὴν φαντασίαν του, κατελήφθη αἰφνης ὑπὸ κακοήθους πυρετοῦ. Πίπτει λοιπὸν εἰς οἰκτρὰν τινὰ καλύβην, ἣν καθ’ ὁδὸν ἀπήντησαν καὶ μένει ἐκεῖ κατ’ ἀνάγκην, ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας φρενητιῶν ἐν μέσῳ τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς νόσου του. Τέλος συνέρχεται καὶ βλέπει καθαρότερον καὶ εὐκρινέστερον. Περιφέρει τὸ βλέμμα περὶ τὴν πενιχρὰν ἐκείνην καλύβην ἀνήσυχος. Τὰ πάντα ἐφαίνοντο ὅτι τὸν εἶχον ἐγκαταλείψει· εἰς μόνος ἄνθρωπος ἐκάθητο πλησίον του νοσηλεύων αὐτὸν καὶ μία μόνον φωνὴ τῷ ἀπέτεινε παρηγόρους τινὰς λέξεις, λόγους τινὰς ἐνθαρρυντικούς· ἡ φωνὴ ἦτο τοῦ κυρίου του· ὁ ἄνθρωπος ἦτο ὁ Μέγας Πέτρος.

Ἡ θεὰ ὅμως αὕτη ἡ ἀπροσδόκητος, τῷ ἐπαναφέρει εὐθὺς τὴν ζωὴν καὶ τὸ σθένος· πύρινα δάκρυα τοῦ καταπλημυροῦσι τὸ πρόσωπον· πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ μονάρχου, ὅστις τὸν ἀνεγείρει. «Κύριε, Θεέ μου!» Σὺ, μεγαλειότατε! Naί, ἀπὸ τριῶν ἡδὴ εβδομάδων κἀθηκα πλησίον ταύτης τῆς κλίνης. Πῶς! Καὶ ἀκόμη μὲ συμπαθεῖς! Καὶ μὲ συγχώρησες! Καὶ δὲν ἀπεφάσισες τοῦ ἐνόχου τὸν θάνατον; Ταλαίπωρε! εἶπεν ὁ Πέτρος ἀσπαζόμενος αὐτὸν ἐπίστευσας, νὰ λησμονήσω, ὅτι μοῦ ἔσωσες κάποτε τὴν ζωὴν; «Ὅσα ἐλαττώματα καὶ ἂν εἶχεν ὁ ἡγεμὼν ἐκεῖνος, ἐξηγοράσθησαν ὑπὸ τῆς εὐγενούς ταύτης διαγωγῆς. Ἐκ τούτου ἀπεδείχθη, ὅτι αἱ μὲν ἀρεταὶ ἦσαν ἴδιον αὐτοῦ κεφαλαίον, αἱ δὲ κακίαι κτῆμα τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, ἀλλ’ ἡ δόξα ἀνῆκεν εἰς μόνην αὐτοῦ τὴν μεγαλοφυΐαν. Εἰς τὸ βάθος ἀληθῶς πάσης μεγάλης ψυχῆς, τὸ θεβαιότερον παντὸς ἄλλου εὐρύματος εἶνε ἡ εὐγνωμοσύνη.

Ἡ ἀχαριστία καὶ ἄγνωμοσύνη εἶναι κακία παρὰ φύσιν, ἀφοῦ καὶ αὐτὰ τὰ ζωὰ αἰσθάνονται καὶ ποικιλοτρόπως ἐξωτερικεῖν καὶ ἐκδηλώνουσι τὴν εὐγνωμοσύνην των. Ἀπειρα δὲ τούτων ἔχομεν παραδείγματα. Τίς ἀγνοεῖ τὴν ἱστορί-

αν τοῦ Ἀνδροκλῆ καὶ τοῦ λέοντος; Ὁ ἵππος, ὁ ἐλέφας καὶ ὁ κύων, ἵνα περιορισθῶμεν εἰς αὐτὰ τὰ ζωὰ μόνον, παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς τόσα παραδείγματα συγκινητικώτατα καὶ τόσα πολλὰ δείγματα εὐγνωμοσύνης, ὥστε εἶνε ἱκανὰ ταῦτα, διὰ νὰ καταισχύνωσιν ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες καυχώμεθα ὅτι εἴμεθα λογικοὶ καὶ ὅτι ἐπλάσθημεν κατ’ εἰκόνα καὶ καθ’ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ.

Δίκαιον ὅμως εἶναι καὶ νὰ προσθέσωμεν, ὅτι πολλάκις ὁ εὐεργέτης αὐτὸς μεταβάλλει τὴν εὐεργεσίαν εἰς ὕβριν καί, τὴν εὐγνωμοσύνην εἰς φορτίον, ταπεινῶν ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὑποχρεώνει καὶ προσφέρουν εὐπροσδέκτως. Καὶ τοῦτο σημειωτέον, ὅτι ἡ διάθεσις τοῦ εὐεργέτου συγκινεῖ ὑπὲρ τὸ εὐεργέτημα. Ἡ καρδιά τοῦ δίδοντος καὶ ὄχι ἡ χεὶρ, ἀγαπᾶται. Ὁ δοὺς μόνον διὰ τῆς χειρὸς, μικρὰς ἀξίζει εὐγνωμοσύνης καί, ἂν τὴν ἀπαιτῇ, ἐξαλείφει καὶ αὐτήν· πρέπει δωρεὰν μὲν νὰ δίδωμεν, μετὰ τόκου δὲ ν’ ἀνταποδίδωμεν. Φαίνεται ὅτι ἐν ἐκ τῶν πρωτίστων εἶνε, τοῦ μὲν δίδοντος νὰ λησμονῇ ὅ,τι ἔδωκε, τοῦ δὲ δεχομένου νὰ τὸ ἐνθυμῇται καὶ νὰ τὸ διακηρύττῃ. Ἐτρεπε δὲ νὰ ζωγραφῇται ἡ μὲν εὐεργεσία, φοροῦσα πέπλον ὡς ἡ αἰδὼς καὶ θέτουσα τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῆς, ὡς σιωπὴ· τοῦναντίον δὲ ἡ εὐγνωμοσύνη, κρατοῦσα σάλπιγγα, ὁποῖαν ἡ φῆμη.

Γερμανὸς πρίγκιψ εἶχεν εὐεργετήσῃ ποικιλοτρόπως ἀξιωματικὸν τινα Πολωνόν, Ζαβιέλλον ὀνομαζόμενον, ὅστις μυριοτρόπως ἀνταπέδιδε τὴν πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην του. Μίαν ἡμέραν, ἐπὶ τραπέζης καὶ ἐνώπιον πολλῶν ἐπισήμων, ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ οἴνου καὶ ἐν τῇ ἐξάψει φιλονεικίας τινός, ἐπρόφερε πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν κάποιαν λέξιν προσβλητικὴν. Οὗτος ἐσιώπησε. Μετὰ τινὰς ἡμέρας συναντήσας αὐτὸν ὁ Πρίγκιψ καὶ ἰδὼν ὅτι ἦτο πολὺ μελαγχολικός, ἐνθυμηθεὶς ὅτι τὸν εἶχε προσβάλει, πλησιάζει καὶ λέγει αὐτῷ: «Φίλε μου, ὁμολογῶ τὸ παῖσιμά μου, νὰ τὸ διορθώσω ὅμως τώρα δὲν εἶνε πλέον καιρὸς· γνωρίζω καλῶς, ὅτι ἡ φιλία σου καὶ μόνη αὕτη σὲ ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκδικηθῇς, ἀλλὰ ὀφείλω εἰς τὴν τιμὴν σου τὴν μόνην ἱκανοποίησιν, ἥτις εἶνε δυνατόν νὰ τῇ δοθῇ ἐν ἀπουσίᾳ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν ὕβριν. Μονομαχοῦμεν, ἂν θέλῃς.» «Naί, ἀπεκρίθη ὁ Πολωνὸς μετὰ ψυχρότητος.»

Παραλαμβάνουσι λοιπὸν δύο ζεύγη πιστολῶν καὶ μεταβαίνουν εἰς τινα μονήρη τόπον. Ὁ Πολωνὸς εἶχε φῆμην μεγάλην εἰς τὴν πατρίδα του, ὡς ἐπιτηδειότατος σκοπευτῆς καὶ ἱκανότατος εἰς τὸ εὐθυβολεῖν· ἐξ ἀποστάσεως τριάκοντα βημάτων, ὁ Ζαβιέλλος, ὡς δικαιούμενος νὰ πυροβολήσῃ πρῶτος, πολλὴν ὥραν σκοπεύει πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του, καὶ τέλος πυροβολεῖ, ἀλλὰ δὲν τὸν κτυπᾷ. Ἐκθαμβος διὰ τοῦτο ὁ Πρίγκιψ, ρίπτει χαμαὶ τὸ ὅπλον, καὶ τρέχει πρὸς τὸν φίλον του λαμβάνει τὸ δεύτερον ἐκεῖνον πιστόλιον, τὸ ἐξετάζει καὶ βιάλει φωνήν: «Ἐγὼ τὸ ἐννόησα, ἅμα εἶδον ὅτι δὲν ἐτραυματίσθη· δὲν ἔβαλες μολύβδους εἰς τὰ πιστόλια σου; Ἄ! μολύβδους! ἀπήντησεν ὁ ἀξιωματικὸς· μολύβδους κατὰ τοῦ εὐεργέτου μου; Οὐδέποτε.»

Ἐκεῖ, ἐνηγγαλίσθησαν οἱ δύο φίλοι καὶ ὁ Πρίγκιψ δὲν παρέλειπε νὰ διακηρύξῃ διαπρυσιῶς πανταχοῦ τὴν γενναίότητα ταύτην τοῦ ἀντιπάλου του.

Τοὺς πλείστους τῶν ἀχαρίστων καθιστῶσι τοιοῦτους αἱ καλὰ συμβουλαί· διότι αὗται λέγουσι τὴν ἀλήθειαν. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πικρὰ καὶ διὰ τοῦτο προσκοροῦσιν εἰς τὰ πάθη καὶ τὰς ἀδυναμίας μας. Ὅ,τι δὲ ἐν γένει κινεῖ τὴν εὐγνωμοσύνην, εἶνε ὁ ἔπαινος καὶ ἡ ὀξυδερκεστάτη αὕτη φιλοτιμία παγιδεύεται πάντοτε διὰ τοῦ κιδδήλου τούτου νομίσματος.

Ὁ ἔπαινος ἔχει ἑλκυστικὸν τι, ἂν καὶ ψευδές, πρόσχη-

Ἄρχου. Γ. Π.

ΤΙ ΕΙΝΕ ΑΛΗΘΙΝΗ ΣΥΝΤΡΙΒΗ

Συντριβὴ εἶνε λύπη τῆς ψυχῆς, καὶ ἀποστροφή πρὸς τὴν διαπραχθεῖσαν ἁμαρτίαν, ἀπόφασις δὲ εἰλικρινῆς καὶ σταθερὰ ὅπως διέλθῃ ὠραιότεραν ζωὴν καὶ μὴ ἐπαναλάβῃ πλεον τὴν ἁμαρτίαν.

Διὰ τὰ ἔχῃ ἀξίαν ἡ Συντριβὴ ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ εἶνε ἐσωτερικὴ, δηλαδὴ πρέπει νὰ εἶνε ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ὄχι νὰ ἐκφράζεται διὰ τῶν χειλέων μόνον, χωρὶς βαθύτητα. Δὲν εἶνε ἀπαραίτητον ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη Συντριβὴ νὰ ἐκδηλώνηται ἐξωτερικῶς, διὰ στεναγμῶν, ἐπὶ παραδείγματι, ἢ δακρύων. Ἡμπορεῖ ταῦτα νὰ εἶναι σημεῖα Συντριβῆς, ἀλλὰ δὲν ἀποτελοῦν τὴν οὐσίαν καὶ τὸ συστατικὸν τῆς Συντριβῆς. Τὸ συστατικὸν τῆς Συντριβῆς εὐρίσκεται ἐν τῇ ψυχῇ, ἐν τῇ θελήσει καὶ ἔγκειται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἀπομακρύνεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ στρέφει πρὸς τὸν Θεόν.

Ἡ Συντριβὴ πρέπει ἐπίσης νὰ εἶνε γενικὴ· πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ὅλας τὰς διαπραχθείσας ἁμαρτίας, τυχόν ὅλα τὰ διαπραχθέντα θανάσιμα ἁμαρτήματα.

Ἐπὶ πλέον ἡ Συντριβὴ πρέπει νὰ εἶνε ὑπερφυσικὴ, ὑπερφυσικὴ. Ἡ Συντριβὴ, ὅπως ἄλλως τε «πάν δώρημα τέλειον», πρέπει νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ μέσου τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς βοηθείας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ παρέχῃ τὸ ἀποτέλεσμά της ἐν τῇ ψυχῇ.

Ἐὰν τὸ ἐλατήριο τῆς Συντριβῆς προέρχεται ἀπὸ τὸν

μα ὑπολήψεως ἢ φιλίας. Εὐφύεστατός τις ἀνὴρ, ἐλεγχόμενος διότι συναναστρέφετο κολακά τινα, ἀπεκρίθη ἀφελέστατα. «Γνωρίζω, ὅτι με ἀπατᾷ, ἀλλὰ μ' ἀρέσει.» Πολλοὶ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι, ἐμὲμφθησαν τὴν ἀγνωμοσύνην τῶν ὑπ' αὐτῶν εὐεργετηθέντων. Οἱ ἐν τοῖς πράγμασι δαφνιεύουσι μὲν κτήματα μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς, (τὰ δημόσια χρήματα) φεῖδονται δὲ τῶν εἰς αὐτοὺς ἀνηκόντων. Δὲν δίδουσι τὴν ὑπόληψιν, τὴν ἐμπιστοσύνην, ἢ τὴν φιλίαν των. Ὅθεν τὰ μὲν χρήματά των ἀποδίδονται εἰς εὐχαριστίας πρὸς αὐτοὺς, τὰ δὲ παράσημα εἰς κολακείας, ὁ δὲ καπνὸς των εἰς θυμιάματα. Τούτου οὕτως γενομένου, ἕκαστος νομίζει καὶ πιστεύει, ὅτι ἀπέδωκε τὰ πρὸς αὐτοὺς ὀφειλόμενα καὶ δὲν ἔχει ἄδικον.

Ὑπάρχουσι ἄνθρωποι, οἵτινες θέλουσι νὰ τοποθετῶσι πάντοτε τὰ εὐεργετήματά των, καθὼς καταθέτουσι εἰς τραπεζὰς καὶ χρήματά των, ἢ μᾶλλον εἰς ἐμπόρους, ἀντὶ τῶν ὑπερόγκων· οὗτοι λοιπὸν ἐκτίθενται καὶ εἰς χρεωκοπίας πολυλὰς. Ἡ εὐεργεσία δὲν πρέπει ἐπὶ μακρὸν χρόνον νὰ ὑπόσχειται τὸ εὐεργέτημα, διότι ἡ εὐγνωμοσύνη ποτὲ δὲν τὸ ἀφίνει νὰ γηράσῃ. Θέλεις, ἀγαπητέ, νὰ ἐκπληρώσῃς εὐκόλως καὶ τὰ λεπτότατα τῶν χρεῶν καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης; Ἐχεις κανόνα τινὰ ἀλάνθαστον, σαφῆ, λακωνικόν· εἶνε γεγραμμένος εἰς τὸ ἡθικώτατον τῶν βιβλίων, ἐν μᾶ καὶ μόνῃ λέξει: Ἀγάπα. Ἀγάπα, διότι καὶ ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ· μᾶς λέγει ὁ Χριστὸς ὁ Σωτὴρ μας καὶ Κύριος Ἰησοῦς, «καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.»

Πρωθ. Μ. Κ.

νοῦν μόνον, ἐὰν λυπώμεθα μόνον διότι λόγῳ τῶν παραβάσεων μας, θὰ ὑποστώμεν στενοχωρίας, ἀσθενείας, προσωρινὴν ἀπώλειαν, ἀποξένωσιν καὶ ἄλλα, τότε ἡ Συντριβὴ, εἶνε ἀπλῶς φυσικὴ καὶ χωρὶς ἀξίαν. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐλατήριο τῆς Συντριβῆς εἶνε Διδασκαλία Πίστεως ἐπὶ παραδείγματι, ἐὰν αἰσθανώμεθα λύπην διότι προσεβάλομεν τὸν Θεόν, τότε ἡ Συντριβὴ ἐκείνη εἶνε ἀληθινὴ καὶ ὑπερφυσικὴ Συντριβὴ.

Ἡ ἀληθινὴ καὶ ὑπερφυσικὴ Συντριβὴ δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς διπλῇ, ἥτοι ὡς τελεία καὶ ἀτελής, ἢ πλήρης καὶ ἀνελλιπής. Τελεία ἢ πλήρης Συντριβὴ εἶνε λύπη ἡ ὁποία προέρχεται ἐκ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης, ἐνῷ ἀτελής Συντριβὴ εἶνε ἡ λύπη ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ φόβον πρὸς τὸν Θεόν, λησμονοιούμενον ἐκείνου τὸ ὅποιον ἐτονίσθη ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ ὅτι «φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ» (Α' Ἰωάννου 4, 18).

Ἡ Συντριβὴ εἶνε τελεία ὅταν προέρχεται ἀπὸ πλήρη ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη μας εἶνε πλήρης ὅταν ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν διότι εἶνε ἀπείρως τέλειος, πανυπερτέλειος, διότι εἶνε ἀπείρως καλὸς καὶ διότι ἐξεδήλωσε καὶ ἐκδηλώνει πρὸς ἡμᾶς τὴν ἄπειρον ἀγαθότητά Του κατὰ πλείστους τρόπους, πασιφανεῖς, ἀποτελεσματικούς καὶ πρακτικούς. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη μας εἶνε ἐξ ἀντιθέτου ἀτελής ὅταν ἀγαπῶμεν Αὐτὸν διότι προσδοκῶμεν κάποιον καλὸν ἀπὸ Αὐτόν. Ὅταν ἡ ἀγάπη μας εἶνε ἀτελής ἢ ἐλλιπὴς σκεπτόμεθα κυρίως δι' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ πάρωμεν ὅταν ἡ ἀγάπη μας εἶνε πλήρης καὶ τελεία σκεπτόμεθα μόνον διὰ τὴν ἀγαθότητα τοῦ δίδοντος.

Εἰς τὴν ἀτελῇ ἀγάπῃ εἶνε μᾶλλον τὸ δῶρον τὸ ὅποιον ἀγαπῶμεν καὶ τὸ ὅποιον ἐλπίζομεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν. Ἐνῷ εἰς τὴν πλήρη καὶ τελείαν ἀγάπην εἶνε κυρίως ὁ δότης τῶν ὀπίσθιν ἀγαπῶμεν, ὄχι τὸσον πρὸς χάριν τοῦ δώρου, ὅσον διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀγαθότητα αἱ ὁποῖαι ἐκδηλώνονται διὰ τοῦ δώρου.

Τὰ πράγματα ἔχουν τὸσον πανσόφως ὁρισθῇ ἀπὸ τὸν Πάνσοφον Θεόν, ὥστε ἡ Συντριβὴ νὰ μετῇται διὰ τῆς ἀγάπης. Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὸ κριτήριον αὐτό, ἡ Συντριβὴ μας εἶνε πλήρης καὶ τελεία ὅταν λυπώμεθα διὰ τὰ ἁμαρτήματά μας λόγῳ πλήρους ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, λόγῳ ὀφειλομένης ἀπείρου εὐγνωμοσύνης μας πρὸς Αὐτόν. Ἡ Συντριβὴ μας εἶνε ἀτελής ὅταν λυπώμεθα διὰ τὰ ἁμαρτήματά μας καὶ ἡ λύπη μας ἐκείνη προέρχεται ἀπὸ φόβον πρὸς τὸν Θεὸν διότι διὰ τῶν ἁμαρτιῶν μας χάνομεν τὴν ἀμοιβὴν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν καὶ γινόμεθα ἄξιοι τιμωριῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ πέραν τοῦ τάφου.

Εἰς τὴν ἀτελῇ Συντριβὴν σκεπτόμεθα, κυρίως, διὰ τὸν ἑαυτὸν μας, σκεπτόμεθα ὅτι ἡ ἁμαρτία μας μᾶς καθιστᾷ δυστυχεῖς καὶ κακοδαίμονας—κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἡμῶν πίστεως. Εἰς τὴν τελείαν ὅμως Συντριβὴν σκεπτόμεθα κυρίως διὰ τὸν Θεόν, σκεπτόμεθα περὶ τῆς ἀγαθότητός Του, τῆς ἀπείρου καλωσύνης Του, τῆς ἀπεραντοῦ ἀγάπης Του ἀναλογιζόμεθα ὅτι ἡ ἁμαρτία μας ἦτο προσβολὴ ἐκ μέρους μας γενομένη κατ' Αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ὁ Ὅποιος, χάριν τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας μας, ὑπέφερε πολλὰ καὶ πικρὰ. Εἰς τὴν τελείαν Συντριβὴν ἐπιθυμοῦμεν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι ἀπλῶς τὸ ἰδικόν μας καλόν. Τὸ κατωτέρω παράδειγμα θὰ ἀπλοστεύσῃ ἴσως τὰ ἀνωτέρω. Ἰδοῦ:—

Ὁ Ἅγιος Πέτρος ἠρνήθη, ὅπως γνωρίζομεν, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀλλ' ἔκλαυεν πικρῶς διὰ τοῦτο. Διὰ τοῦτο ἔκλαυεν ὁ Πέτρος; Ὅχι, θεοβλαβῶς διότι ἐσκέφθη ὅτι ἐξέπεσε πρὸ τῶν λοιπῶν συναποστόλων. Ἐν τῇ περιπτώσει ἐκεί-

νη ή λύπη του θά ἦτο τότε φυσική καὶ ἄνευ ἀξίας καὶ ὄχι υπερφυσική καὶ πολύτιμος. Οὕτε διότι ἐφοβήθη ὅτι ὁ Θεὸς Διδάσκαλός του θά τὸν ἐστέρει τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ποιμένου καὶ τῆς Ἀποστολικότητός του καὶ θά τὸν ἀπέκλειε τοῦ βασιλείου Του. Διότι τότε ἡ Συντριβὴ αὐτοῦ καὶ Μετάνοια θά ἦτο ἀληθής, ἀλλ' ὄχι πλήρης καὶ τελεία. Ὅχι. Ὁ Πέτρος λυπεῖται καὶ κλαίει διὰ τὸ ἁμάρτημα τῆς ἀρνήσεώς του κυρίως διότι προσέβαλε καὶ ἐπύκρνε τὸν ἀγαπητὸν τοῦ Διδασκαλοῦ, ὁ Ὅποιος εἶνε τόσο καλός, τόσο ἅγιος, τόσο ἀγάπης ἀγάτης καὶ διότι ἐπλήρωσε τὴν ἐξαιρετικὴν Του πρὸς αὐτὸν ἀγάπην δι' ἀγνωμοσύνης. Καὶ ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκπηγάσασα λύπη ἀποτελεῖ ἀληθινὴν, τελείαν, πλήρη Συντριβὴν καὶ Μετάνοιαν.

Ἐχομεν καὶ ἡμεῖς ἀπείρους λόγους νὰ αἰσθανώμεθα λύπην διὰ τὰς παραβάσεις καὶ τὰς ἁμαρτίας μας, διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην μας ἔναντι τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης τὴν ὅποιαν ἔδειξε καὶ δεικνύει ὁ Θεὸς-Πατὴρ πρὸς ἡμᾶς. Ἡμποροῦμεν εὐκολώτερον νὰ μετρήσωμεν τὰς τρίχας ἡμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας παρὰ τὰ καθημερινὰ εὐεργετήματα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς· διὰ τοῦτο καὶ ἐγράφη εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν: —«Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν Αὐτόν, ὅτι Αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. (Α' Ἰωάν. Δ' 19).

Ἠγάπησεν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς αἰωνιότητος, προτοῦ τὸν κόσμον εἶναι, ἀπὸ τότε ποὺ δὲν ὑπῆρχεν οὐδ' ἴχνος ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐρριψε τὸ ὅμμα Του ἐπάνω μας μὲ ἀπειρον σοφίαν καὶ ἀγάπην καὶ ἐτοίμασε δι' ἡμᾶς σῶμα καὶ ψυχὴν, οὐρανὸν καὶ γῆν, ὅπως μῖς μητέρας ἡ ἀγάπη προπαρασκευάζει τὸ κάθε τι προτοῦ ἀκόμη τὸ βρέφος τῆς ἔλθῃ εἰς τὸν γήινον κόσμον. Μᾶς ἔδωκεν ὁ Θεὸς ζωὴν καὶ υἱείαν καὶ ὅλα τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα καὶ μᾶς τὰ δίδει καὶ πάλιν κάθε ἡμέραν εἰς ὅλην τὴν ζωὴν μας.

Καὶ μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις καὶ ὁ εἰδωολάτρης ἀκόμη θά ἠμποροῦσε νὰ ἔλθῃ εἰς πλήρη γνῶσιν καὶ τελείαν ἀγάπην· πόσῳ μᾶλλον ἡμεῖς ποὺ εἴμεθα χριστιανοί. Ὅταν ἡμεῖς καὶ ἐν γένει ὅλη ἡ ἀνθρωπίνη γενεὰ ἐχάθημεν διὰ τοῦ Προπατορικοῦ Ἀμαρτήματος, ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸν Υἱόν Του τὸν Μονογενῆ καὶ Αὐτὸς, ὡς Σωτὴρ μας, ἔσωσεν ὅλους ἡμᾶς διὰ τοῦ Σταυρικοῦ Του θανάτου. Ἐσκέπητο ὑπὲρ ἡμῶν μὲ ἀγάπην ἐγκαρδιον ὅταν ὑπέφερε τὴν τρομερὰν ἀγωνίαν ἐν τῷ Κήπῳ τῆς Γεθσημανῆς, ὅταν ἐφόρεσε τὸν ἀκάνθινον στέφανον, ὅταν ἔφερε τὸν βαρὺν σταυρὸν πρὸς τὸν Φρικτὸν Γολγοθᾶ, ὅταν ἔχυσε τὸ αἷμά Του. Ὅποτε πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν Αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

Ὁ Θεὸς εἴλκυσε ἡμᾶς πρὸς Ἐαυτὸν διὰ τοῦ Βαπτίσματος, τῆς πρώτης ταύτης μεγάλης δωρεᾶς τῆς ζωῆς μας, διὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ὁποίας «μέλος τίμιον» ἔχοτε ἐγίνομεν. Ὁ Θεὸς μᾶς εἴλκυσε καὶ μᾶς ἐλκύει πρὸς Ἐαυτὸν διὰ τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ διὰ τῶν λοιπῶν ἐξαγιαστικῶν Του μέσων, οὕτως ὥστε νὰ ἐπαληθεύῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἡ ἐκφρασίς τοῦ ἱεροῦ Ἀδγουστίνου ὅτι «πλέομεν εἰς τὸν ὠκεανὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ.» Καὶ ἔναντι ὅλων αὐτῶν τί ὀφείλομεν πρὸς Αὐτόν; Ἀγάπην ἀντὶ ἀγάπης. Ἄς ἀγαπήσωμεν λοιπὸν Αὐτόν, ὅτι «Αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς». Ἄς μὴ φοβώμεθα διότι «ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον» (Α' Ἰωάν. 4, 18).

Ἄν προβάλωμεν τώρα πρὸς τὸν ἑαυτὸν μας τὸ εἰλικρινές ἐρώτημα: —«Τί ἔδωκαμεν πρὸς τὸν Θεὸν εἰς ἀντάλλαγ-μα τῆς ἀγάπης καὶ ἀγαθότητος Αὐτοῦ;» θά ἔχομεν τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν: «Ἐπληρώσαμεν Αὐτόν μὲ ἀγνωμοσύνην καὶ ἁμαρτίαν.» Καὶ αἰσθανώμεθα λύπην διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην μας αὐτήν; Μάλιστα. Ἐ, τότε πρέπει νὰ διορθώσωμεν τὴν προτέραν ἀγνωμοσύνην μας διὰ μεγαλειτέρας ἀγάπης πρὸς

ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΠΕΙΡΑΣΜΟΙ

Ἡ κοινωνία διέπεται ἀπὸ νόμους αὐστηροῦς, ἀπαραιτήτους ὅμως πρὸς συγκράτησιν τῆς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς τάξεως ἐν αὐτῇ. Ἀλλ' ἡ τήρησις τῶν νόμων εἶνε ὑπόθεσις σοβαρά, τὴν ὅποιαν διαμορφώνουν τοιαύτην ἢ τοιαύτην αὐτὴν βλέψεις καὶ οἱ σκοποὶ κάθε ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς ὅλοι δὲν ὑπηρετοῦν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐπομένως καὶ τὰ μέσα καὶ οἱ σκοποὶ τῆς ζωῆς τῶν εἶνε κακοί. Αὐτοὶ εἶναι οἱ κοινωνικοὶ πειρασμοί, οἱ ὅποιοι εἰς κάθε θῆμᾶ μας ἐκπηδοῦν ἐμπρὸς μας, ἐδῶ μὲν γόητες, ἐκεῖ δὲ ἀποκρουστικοί, σήμερον ὡς ἀπαστράπτοντες, αὔριον ὡς μαῦροι ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τοῦ φθόνου καὶ τοῦ μίσους.

Τὸν πειρασμὸν θά συναντήσωμεν εἰς ὅλα τὰ κοινωνικά στάδια, καὶ ὑφ' ὅλα τὰ κοινωνικά προσχήματα. Ὁ πειρασμὸς ἔχει καλὴν ἡν, ἀλλ' ἔχει καὶ ἀνάκτορον· ἐδῶ μὲν ἐμφανίζεται δουλοπρεπής, ἐκεῖ δὲ ἀξιοπρεπής· τὴν σατανικὴν ψυχὴν του κρύπτει ἐπιμελῶς ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τὸ ὅποιον τῷ παρέχει ἡ κοινωνικὴ του θέσις· ἐνῷ δὲ ἐμφανίζεται ἐνώπιόν μας ὡς ἄγγελος, αἴφνης ἀποκαλύπτεται εἰς τὰς ἐνεργείας του ὡς δαίμων. «Αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός.»

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ Κύριος ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὅπως, προσευχόμενοι πρὸς τὸν Ὑψιστον, λέγωμεν, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ, «εῤῥοι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.»

Πρέπει λοιπὸν νὰ λέγωμεν τὴν εὐχὴν ταύτην ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μας, διὰ ν' ἀποφεύγωμεν καὶ τὰς ὀλίγας ἔστω στιγμὰς τῆς ἀκουσίας ἀπογοιτεύσεως τὴν ὅποιαν δοκιμάζομεν οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν καὶ σιωδῶς ἀκόμη οἱ πειρασμοὶ παρακολουθοῦν τὰ διαδήματά μας καὶ σκιαῶν τὸν καθαρὸν ὀρίζοντα τῆς ζωῆς μας μὲ τοὺς καπνοὺς τοῦ φθόνου.

Ἀλλ' ἂς μὴ πτοηθῶμεν ἀπὸ οἰανδήποτε ἐπὶ πείρειαν τῶν κακῶν ἀνθρώπων. Ἄς μὴ ὑποστείλωμεν ποτε τὴν σημαίαν τῆς ἠθικῆς ἀνεξααρτησίας μας καὶ καθ' ἣν ἀκόμη περίπτωσιν ἐξαπολυθῇ ἀδίκως ἔναντιόν μας οἰαδήποτε τρομακτικὴ καταγίγῃς καὶ θύελλα.

Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλίψιν ἔχετε· διακηρύττει πρὸς ἡμᾶς αἰωνίως τὸ ἀνευδὲς σθῆμα τοῦ Κυρίου. Ἀλλ' αἱ θλίψεις ἀποτελοῦν τὸ ἄλλας τῆς ζωῆς, εἶναι δηλ., ἀναπόφευκτοι. Ἡ γῆ ἔχει τὰ ἡφαιστεῖά της καὶ ἡ ψυχὴ τῶν ὑπανθρώπων ἔχει τὸν φθόνον.

Ἀπὸ τὸν μαινόμενον κρατῆρα τῶν ἡφαιστείων χύνεται ἡ καταστρεπτικὴ λάβα, ἀπὸ δὲ τὴν μυσσάραν γλῶσσαν τούτων χύνεται τὸ δηλητήριον τῆς κακολογίας καὶ τοῦ φθόνου, ὑπὸ τὴν ὀρμὴν τοῦ ὁποίου δύναται πολλάκις νὰ παρασρῇ καὶ ἡ ἰσχυροτέρα ἀνθρωπίνη ἀρετὴ, ἀφοῦ αὐτὴ ἡ θεϊκὴ ἀγιότης τοῦ Χριστοῦ ἐκαλύσθη ὑπὸ τούτου μέχρι τοῦ σκοτεινοῦ ἄδου. Ἄλλο ζήτημα, ἂν ἡ ἀρετὴ δὲν θανατώνεται οὔτε ἀπὸ τὸν φθόνον, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἔτι τὸ πλῆγμα τοῦ θανάτου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

τὸν Μέγαν καὶ ἀγαπῶντα ἡμᾶς Εὐεργέτην. Ἐν τῇ περιπτώσει αὐτῇ εὐρισκόμεθα πλέον ὑπὸ τελείαν Συντριβὴν ἢ λύπην μας προέρχεται ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν.

Καὶ ἡ Μετάνοια αὐτῇ, ἡ λύπη αὐτῇ ἡ προερχομένη ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, καλεῖται Συντριβὴ τελεία καὶ πληρῆς.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

'Ονοματεπώνυμον Νυμφευθέντων

Κοινότης

Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεὺς

'Απρ. 9	'Ανδρέας Ν. Δαβίας	Φωτεινὴ Μ. Ρότσου	San Diego,, Cal.
» 12	Νικόλαος Ι. Γιαννάντος	'Αντωνία Α. Μαγουλά	Charleston, S. C.
» 12	Γεώργιος Α. 'Αδαμόπουλος	Σοφία Δ. Δημητριάδου	Los Angeles, Cal.
» 12	Δημήτριος Β. 'Αδαμόπουλος	Νίκη Ι. Τρούβαλη	Kalamazoo, Mich.
» 12	Κωνσταντίνος Κ. Μπογιαζής	'Ολυμπιάς Μ. Μαγκλή	Tarpon Springs, Fla.
» 13	'Ανδρέας Θ. Βρανίτης	Μαγδαλινὴ Σ. Σκανδάμη	Quebec, Can.
» 13	Γεώργιος Β. Παπαγεωργίου	Μαρία Η. Καβάκου	Washington, D. C.
» 15	Σαράντος Α. Γκρούτσης	'Ελένη Α. Μιχοπούλου	Detroit, Mich.
» 16	Θεόφ. Ν. 'Αγγελόπουλος	Βασιλική Χ. Μπεκοπούλου	Pawtucket, R. I.
» 16	Χρήστος Ε. Σίρης	Αικατερίνη Π. Μικρούλη	Pawtucket, R. I.
» 16	Νικόλαος Β. Κερχουλάς	Αικατερίνη Ι. Μάνου	Greenville, S. C.
» 16	Παναγιώτης Δ. Κονόμου	'Ελένη Ν. Κακόγιαννη	Kansas City, Mo.
» 16	Σταύρος Γ. Μπαγετάκος	'Ελένη Ε. Καρούνου	New York City
» 16	Χαράλ. Γ. Τσίπουρας	Παναγ. Σ. Μαυρομάκη	Washington, D. C.
» 16	Δημήτ. Π. Οικονομέας	Γαλανή Π. Σπηλιώτου	Cleveland, Ohio
» 16	Γεώργιος Ν. 'Εγγλέζος	Μαρία Γ. Πουπάλου	Bethlehem, Pa.
» 16	Δημήτριος Ν. Ντάκος	Γαρυφαλία Δ. Μαργωμένου	Jacksonville, Fla.
» 16	Νικόλαος Α. Πανοῦτσος	Παναγιώτα Π. Βερίνη	New London, Conn.
» 16	'Ηλίας Κ. Φασσέας	'Αγγελική Ε. Καράμπελα	Pittsburgh, Pa.
» 16	Σπυρίδων Ι. Γρηγορίου	Δήμητρα Κ. Παπαδοπούλου	New Jersey
» 16	Κωνστ. Η. Χειράκης	Κορίνα Π. Σταμπουλάκη	Kalamazoo, Mich.
» 16	Δημήτριος Γ. Μελιγδής	'Αθηνά Χ. 'Αθανασούλη	Pittsfield, Mass.
» 16	Κωνσταντίνος Β. Αίτσικας	Μόλη Γ. Σιώμου	New York City
» 16	Φίλιππος Κ. Μπέντος	Εὐφροσύνη Η. Κεραμᾶ	Peabody, Mass.
» 16	Χρήστος Ε. Μάνακας	Μαρία Δ. Κότη	Haverhill, Mass.
» 16	'Αθανάσιος Δ. Μπρίνης	'Ελένη Α. Μιχαλοπούλου	Chester, Pa.
» 16	Γεώργιος Ν. Φαλιέρας	Οὐρανία Π. Βρότσου	Ambridge, Pa.
» 16	Δημήτριος Ι. Κανέλλος	Γαρυφαλία Ν. Τσιγκάρη	Oakland, Calif.
» 16	Γρηγ. Θ. Θεοδοσίου	Μαργ. Π. Παταδημητρίου	New York, N. Y.
» 16	Χαράλαμπος Σ. Βαλλιάνος	Φανή Σ. Ξενάλη	New York, N. Y.
» 16	Πέτρος Ι. Γορκολιάντος	Βασιλική Α. Διαλιά	New York, N. Y.
» 16	Παναγιώτης Ε. Μανωλόπουλος	Μαρία Ι. Ζερβού	Astoria, L. I., N. Y.
» 16	Κωνστ. Α. Λειβαδιτάκης	Σοφία Ι. 'Αλεξοπούλου	Savannah, Ga.
» 16	Βασ. Η. Κουτσοβασιλῆς	Βασ. Δ. 'Ανδριτσόπουλου	Chicago, Ill.
» 16	Θωμάς Σ. Μοναχός	Γλυκερία Α. Τασέ	Toronto, Ont., Can.
» 16	Σταύρος Ε. Περιστεράς	Γαρυφαλία Ε. Καλλία	Lynn, Mass.
» 16	'Ιωάννης Δ. Τόσκας	'Αμαλία Α. Παγώνα	Detroit, Mich.
» 16	'Ιω. Δ. 'Ασσοῦρας	'Αγγ. Ν. Παρασκευοπούλου	Salt Lake City, Utah
» 16	Φίλιππος Β. Ρακοβίτης	'Ολγα Μ. Γιοβάννη	Toronto, Ont., Can.
» 16	Εὐάγγελος Ι. Μπότσης	Βασιλική Δ. Πλαγιανάκη	Warren, Pa.
» 16	'Αντώνιος Π. Κανάρης	Μαρία Γ. Παντελάκη	Corona, L. I., N. Y.
» 16	'Αθανάσιος Ι. Ροῦκης	'Ελένη Π. Πίλλια	Brooklyn, N. Y.
» 16	'Ιωάννης Κ. Ρήγας	Σμαράγδα Α. Νικολαΐδου	Detroit, Mich.
» 16	'Εμμανουήλ Γ. Θωμάς	Χρυσάνθη Ν. Παρτόγλου	Birmingham, Ala.
» 16	Λυκούργος Π. Σεμπέπος	Παρασ. Ι. Γιαννίτσα	Newark, N. J.
» 16	Κωνσταντίνος Ι. Κεφάλας	Εὐαγγελία Ι. Μακρινού	Weirton W. Va.
» 16	Χαράλ. Γ. 'Εγγλέζος	'Αγγ. Ι. Παρασκευοπούλου	Chicago, Ill.
» 16	Δημήτριος Α. Τσιενές	Κωνσταντίνα Π. Πασπάτη	Chicago, Ill.
» 16	Παναγιώτης Π. Ποῦλος	'Ελένη Γεωργοπούλου	Jersey City, N. J.
» 16	Παντελεήμων Κ. Τσίχλης	Μαρία Σ. Συγγελάκου	Lowell, Mass.
» 16	Χρήστος Ν. Μανίνος	'Ανδρονίκη Α. Κουκολία	Boston, Mass.
» 17	'Ανδρέας Ι. 'Ανδρεάας	'Ανδριάντα Δ. Μπάτσα	St. Louis, Mo.
» 17	Παναγ. Η. Διαμαντούρας	Σοφία Π. Μαυροφύλου	Toronto, Ont., Can.
» 19	Βασίλειος Ι. Τσιμπήδης	'Αντωνία Κ. Μπατλή	Chicago, Ill.
» 20	Σπυρίδων Κ. Θωμόπουλος	Πετρούλα Κ. Πετράκου	Burlington, Can.
» 20	Νικόλαος Ι. Μαργαλός	Μαρία Κ. Κεχειώτη	San Francisco, Cal.
» 20	Μιχαήλ Μ. Οικονόμου	Παναγιώτα Ι. Οικονόμου	Chicago, Ill.
» 20	Γ. Δ. Κωνσταντόπουλος	Μαρία Π. Μηνόγιαννη	Monteal, Can.
» 22	Γεώργιος Ν. Μπαχάλης	Αικατερίνη Ε. Γριντάκη	Norfolk, Va.
» 23	Μαρίνος Α. Γκρέκος	'Ελισάβετ Β. Τσόνη	Waterbury, Conn.
» 23	Π. Χ. Γιαννόπουλος	'Αγγ. Ι. Τριανταφύλλη	Chicago, Ill.
» 23	Κωνστ. Γ. 'Ηλιακόπουλος	Γεωργ. Ι. Καρβέλα	Bronx, N. Y.
» 23	'Εμμανουήλ Ν. Ζερβός	'Ανθούλα Β. Τσάκαλη	Ambridge, Pa.
» 23	Παναγ. Γ. Βλαχάκης	Παναγιώτα Δ. Χαραμῆ	Brooklyn, N. Y.
» 23	Βασ. Ι. 'Ορφανάκος	'Αρτεμης Ι. 'Ανδριάκου	Newark, N. J.
» 23	Χαράλαμπος Α. Γεωργιτσης	Χρυστ. Γ. Πατσάλη	Detroit, Mich.,
» 23	'Ιωάννης Σ. Φωτεινός	Μαρίκα Κ. Ντίλλη	Racine, Wise.
» 23	'Ιω. Κ. Νακόπουλος	'Ολγα Δ. Διαδατοπούλου	York, Pa.

'Αρχμ. Ε. Γεωργιάδης	
'Αρχ. Β. Καραχάλιος	
'Αρχμ. Γεωμ. Παπαπαναγιώτου	
'Αρχ. Α. Τσάμης	
Αιδ. Θεόφιλος Καραφύλλης	
'Αρχμ. Δ. Μανριάς	
'Αρχμ. Αιμιλιανός Λαλούσης	
'Αρχμ. Ίωακ. Δουλιγεράκης	
'Αρχμ. Μ. Σταυρίδης	
'Αρχμ. Μ. Σταυρίδης	
Αιδ. Μιχαήλ Μερχούρης	
Αιδ. Ίωάν. Βασιλειάδης	
Αιδ. Νικ. 'Ανδρεόπουλος	
Αιδ. Θωμάς Δαηήλ	
'Αρχμ. Χρυσόγ. Λαυριώτης	
Αιδ. Σ. 'Εμμανουήλ	
Αιδ. Η. Σκιπητάκης	
'Αρχμ. Ν. Θεοδορίδης	
Αιδ. Δημήτριος Σακελλαρίδης	
'Αρχμ. Ι. 'Ασλανίδης	
'Αρχ. Α. Τσάμης	
'Αρχ. Χ. Φουρκίνης	
Αιδ. Βασίλ. Παπανίκας	
Αιδ. Γ. Οικονομίδης	
'Αρχ. Ι. Τσουκαλάς	
Αιδ. Χ. Μουρκίνης	
Αιδ. Δ. Νεαμονιτάκης	
'Αρχμ. 'Αρσ. Παλλημάκης	
'Αρχ. Ε. Τσουρουνάκης	
Αιδ. Ε. Χρυσολωράς	
Αιδ. Ε. Χρυσολωράς	
'Αρχμ. Γερμανός Πολυζωΐδης	
'Αρχμ. Γεράσι. 'Ηλίας	
Αιδ. Μάρκος Πετράκης	
Αιδ. Ν. Σαλάμης	
'Αρχμ. Χρυστ. 'Αργυρίδης	
'Αρχμ. Κώνστας Γιοβανόπουλος	
Αιδ. Χαράλ. Τζαβαλάς	
Αιδ. Ν. Σαλάμης	
Αιδ. Γ. Ίωαννίδης	
'Αρχ. Α. Γεροντιδάκης	
Αιδ. Δημήτριος Βιτσέντζος	
Αιδ. Α. Παπαντωνίου	
Αιδ. Μ. Κεστεκίδης	
Αιδ. Γεώργ. Σπυριδάκης	
Αιδ. Δημήτριος Μπούρας	
'Αρχ. Γ. Μαρθόπουλος	
'Αρχμ. Γ. Μαρθόπουλος	
'Αρχ. Ι. Πιτσώνης	
Αιδ. Ίωσήφ Σανθόπουλος	
Αιδ. Βασίλειος Εὐθυμίου	
Αιδ. Δημήτριος Βαϊνίκος	
Αιδ. Ν. Σαλάμης	
Αιδ. Μ. Πετράκης	
'Αρχ. Δ. Μανριάς	
Αιδ. Κωνστ. Τσιτσάλης	
'Αρχμ. Γ. Μαρθόπουλος	
'Αρχμ. Διον. Μανριάς	
'Αρχμ. Νικηφόρος Παύλου	
Αιδ. Μπερσεντζής	
'Αρχ. Γ. Μαρθόπουλος	
Αιδ. Σ. 'Αγγελίδης	
'Αρχ. Δ. Νεαμονιτάκης	
Αιδ. Δημ. Βιτσέντζος	
Αιδ. Γεώργιος Σπυριδάκης	
'Αρχμ. Ίωακ. Δουλιγεράκης	
'Αρχμ. Διονύσιος Νεστορίδης	
Αιδ. Ν. 'Ηλίας	

'Απρ. 23 Δημήτριος Ε. Κάλλας	Ειρήνη Α. Τσίηλη	Washington, D. C.	Αιδ. Θωμάς Δανιήλ
» 23 'Εδουάρδος Φ. Ράιον	Αικατερίνη Σ. Τσίπουρα	Washington, D. C.	Αιδ. Θωμάς Δανιήλ
» 23 Βασίλειος Π. Δούκας	Μαρία Κ. Λαυράγκα	New York, N. Y.	Αιδ. Β. Παπαδόπουλος
» 23 'Αλέξ. Θ. Τσαγκάρης	Μαρία Α. Καλογερά	Brooklyn, N. Y.	Αιδ. 'Ιωάννης Στρογγυλός
» 23 Πάνος Α. Λαμπρόπουλος	Μαρία Π. Νεοφωτίστου	Lowell, Mass.	Αιδ. 'Ιωσήφ Ξανθόπουλος
» 23 Δημ. Χ. Βέγγος	Κωνστ. Σ. Σπυροπούλου	Lowell, Mass.	Αιδ. Ι. Ξανθόπουλος
» 23 'Αντώνιος Π. Αύγουστος	Δήμητρα Σ. Νοχού	Chicago, Ill.	'Αρχμ. Δανιήλ Γαμβούλης
» 23 Γεώργ. Σ. Πήτσιος	Χαράλ. Ν. 'Ηλιοπούλου	Portland, Ore.	'Αρχ. Χ. Τσαρουχάς
» 23 Σταύρος Χ. Γαμβούλης	'Αθανασία Ν. Κοντήλη	Chicago, Ill.	Αιδ. Νικήτας Κεσές
» 23 'Ιωάννης Ν. Πετράκος	Ευανθία Π. Τσιμπούκου	Chicago, Ill.	'Αρχμ. 'Αδέρκ. Δημακόπουλος
» 23 'Αναστάσιος Ι. Μανωλάκος	Νέσια Μάτσον	Paterson, N. J.	Αιδ. Δημ. Στεφανόπουλος
» 23 Δημοσθ. Ι. Παπούλιας	Ε. Γ. Χαλαμποπούλου	Los Angeles, Cal.	'Αρχμ. Γερμ. Παπαναγνώτου
» 23 Εδούαρδος Ν. Παναγιώταρης	Λώρα Α. Μπεγλήρη	Portland, Ore.	'Αρχ. Χ. Τσαρουχάς
» 23 Κυρ. Χ. Γεωργιάδης	Μαρία Χ. 'Αργυροπούλου	Toronto, Ont., Can.	Αιδ. Ν. Σαλάμης
» 23 Φρέτ Α. Τζαμπούρ	'Ελισάβετ Α. Χαϊτίς	San Antonio, Texas	Αιδ. Ι. Ζωγράφος
» 23 Οεόδορος Χ. Σιας	'Ελένη Ν. Ζάβρα	Peabody, Mass.	Αιδ. Γεώργιος Οικονομίδης
» 23 Νικ. Μ. Γαλανοπούλης	Μαριάνθη Γ. Πλακίτσα	Baltimore, Md.	'Αρχμ. 'Ι. Παπαχρήστου
» 23 Γεώργιος Β. 'Ελληνας	Δωροθέα Α. Μαλογρίδου	Warren, Ohio	Αιδ. Γεώργιος Σπράς
» 23 Γεώργιος Δ. Ρουμπέκας	Σοφία Κληρονόμου	Monessen, Pa.	Αιδ. Α. Κάισαρης
» 23 'Αχιλλεύς Η. Τζωρτζής	'Αγγελική Δ. Τσιόκου	Norwich, Conn.	'Αρχ. Ν. Θεοδορίδης
» 23 Βασίλειος Θ. Κανατήτσας	Φράντσες Ζισκομάρα	New York City	'Αρχ. Ελρ. Τσουρουνάκης
» 23 Παναγ. Ν. Ζώπουλος	Θεοστήνη Α. Καρακάλου	New York, N. Y.	'Αρχ. Ε. Τσουρουνάκης
» 23 Νικόλαος Γ. Σημηριώτης	'Αργυρώ Βαμβουράκη	New York City	'Αρχ. Ελρ. Τσουρουνάκης
» 23 Παύλος Σ. Καμάρας	Μαρία Γ. Λεμονή	Astoria, Ore.	'Αρχ. Χ. Τσαρουχάς
» 25 Κωνσταντίνος Ι. Κοιλιάς	'Αγγελική Γ. Λαδά	Corona, L. I., N. Y.	'Αρχ. Α. Γεροντιδάκης
» 27 Σπυρίδων Α. Μάντης	Ευθαλία Α. Περγάμλου	Norwich, Conn.	'Αρχμ. Ναθαναήλ Θεοδορίδης
» 27 Παύλος Ν. Τράμπαρηης	'Εμμελία Σ. 'Αθανασίου	Montreal, Can.	'Αρχμ. Διον. Μανρίας
» 29 'Ηλίας Ι. Θέου	'Αθηνά Μ. Δεμίρη	Haverhill, Mass.	'Αρχμ. Ι. Τσουκαλάς
» 23 Θεόφιλος Ε. Σωτηρίου	Σοφία Ι. Λέξου	Tarpon Springs, Fla.	Αιδ. Θεόφ. Καραφύλλης
» 29 Κυριάκος Δ. Ταρούσης	Σοφία Ν. Στεφανίδου	New York, N. Y.	Αιδ. Β. Πατανίκας
» 30 Χαράλ. Α. Ζώτος	Καλλιάνθη Π. Τσιλλεμέγκου	Chicago, Ill.	'Αρχ. Γ. Ματθόπουλος
» 30 Δημ. Ν. 'Ανδρουτσόπουλος	'Ελένη Π. Σιώτου	Chicago, Ill.	'Αρχ. Γ. Ματθόπουλος
» 30 Χρ. Κ. Χαριμαντάς	Κωνστ. Α. Λαμπροπούλου	Pawtucket, R. I.	'Αρχμ. Μοδέστος Σταυρίδης
» 30 Θεοφάνης Θ. Κανέλλος	'Αναστ. Δ. Βλαχαντώνη	Kewanee, Ill.	Αιδ. Σ. Σπυροπούλου
» 30 Στέφανος Σ. Χατζησάββας	Μαριάνθη Α. Κρητικού	McKeesport, Pa.	Αιδ. Π. Παπαδάκος
» 30 Λάμπρος Α. Διοσκότος	'Ελένη Γ. Σαββασιούλου	New York, N. Y.	Αιδ. Ν. 'Ανδρεόπουλος
» 30 Πέτρος Γ. Φέββας	Σαπρώ Δ. Σταυράκου	Detroit, Mich.	'Αρχμ. Κ. Γιοβαννόπουλος
» 30 Δημήτριος Α. Μαγείρου	'Αναστασία Δ. Σντίγου	Jersey City, N. J.	'Αρχ. Ι. Πιτσώνης
» 30 'Ιωάννης Χ. Μπέττας	Μαρία Γ. Μιχαλακάκου	Detroit, Mich.	'Αρχμ. 'Ιωακείμ Δουλγεράκης
» 30 Θωμάς Π. Δάρδας	Θάλια Δ. Διαμαντή	Lawrence, Mass.	Αιδ. Νικόλαος Διαμαντόπουλος
» 30 Γ. Ν. 'Εξαρχος	Ευφροσύνη Π. Κουλουφάκου	New Haven, Conn.	Αιδ. Γ. Νικολαΐδης
» 30 Περ. Γ. Κολιακουδάκης	Αικατ. Ι. Θεοφιλάκου	Perth Amboy, N. J.	'Αρχμ. Π. Φινφίνης
» 30 'Ιωάννης Δ. Σααρόβελης	'Αγγελική Ι. Μέλλη	Weirton, W. Va.	Αιδ. Δημήτριος Μπούρας
» 30 Ευστάθιος Γ. 'Αξούρος	'Αγγελική Ν. 'Αννα	Weirton, W. Va.	Αιδ. Δημ. Μπούρας
» 30 'Αναστάσιος Ν. Σάμιος	'Ιουλίτσα Β. Παπαδοπούλου	Baltimore, Md.	'Αρχ. 'Ιωακείμ Παπαχρήστου
» 30 Κυριάκος Μ. Κοιμίδης	Ειρήνη Κ. Καλούδη	Ambridge, Pa.	'Αρχ. Δ. Νεαμονιτάκης
» 30 Σπυρίδων Π. Καρμής	'Ελένη Ν. Τζούρα	Kalamazoo, Mich.	'Αρχ. Α. Τσάμης

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐν ταῖς Δυτικαῖς Πολιτείαις ὁμογενῶν ὅτι ὁ Αἰδεσμ. Γεώργιος Μυστακίδης, ὑπὸ διεύθυνσιν 620 N Street, Sacramento, Cal., εἶναι ἀρμοδίως ἐξουσιοδοτημένος ὥπως εἰσπράττη συνδρομὰς τοῦ Περιοδικοῦ ἡμῶν καὶ ἐγγράφῃ νέους συνδρομητὰς πρὸς δολλ. δύο ἐτησίως. Ὁ ἴδιος εἶνε ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1939 ἐφωδιασμένος καὶ μετὰ τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις πληρωμῆς.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

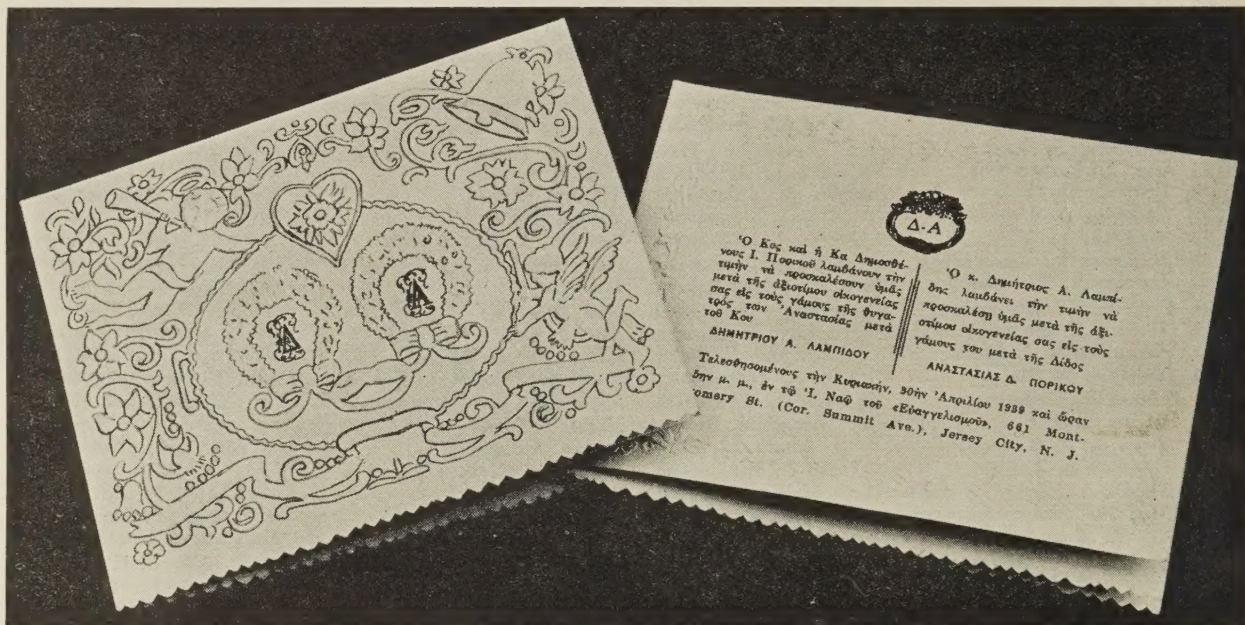
Εἰς τὰ Γραφεῖα μας εὐρίσκονται ὀλίγοι τόμοι τοῦ Πρώτου, Δευτέρου, Τρίτου καὶ Τετάρτου Ἔτους τοῦ «Ὁρθόδοξου Παρατηρητοῦ», ὅτερεως καὶ κομψῶς δεδεμένοι μετὰ πανί, τιμῶνται δὲ ἕκαστος δολλ. 3.00 καὶ ἀποστέλλονται πανταχοῦ ἐλευθεροὶ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Οἱ Τόμοι τοῦ ἀξιολόγου τούτου Ὁρθόδοξοῦ Περιοδικοῦ μας πρέπει νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν διβιβλιοθήκην παντός Ὁρθόδοξου Χριστιανοῦ. Ὁ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ» εἶναι ὠφελιμώτατον ἀνάγνωσμα διὰ πᾶσαν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν καὶ τὸ καλλίτερον δῶρον δι' οἰανδήποτε περίστασιν. Γράψατε:

ORTHODOX OBSERVER

25-19 30th Drive — Astoria, L. I.

ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ DORA DORROS

Είναι τὰ μόνα κατάλληλα διὰ Ἑλληνικοὺς Γάμους. Καλλιτεχνικώτατα καὶ κομψά, εἰς σχῆμα Booklet, εἶνε ἀριστοκρατικά καὶ πλούσια εἰς ἐμφάνισιν.

Τὸ πρωτότυπον σχεδιὸν των, παριστάνον τοὺς Ἀγγέλους φέροντας τὸν Δίσκον μὲ τὰ Νυμφικὰ Στέφανα, εἶνε embossed, ἐπὶ ἀρίστης ποιότητος χάρτου καὶ μὲ διπλοῦς φακέλλους.

Τὰ νέα up to date Προσκλητήρια Γάμων, Μάρκας "Dorra Dorros" ἐκτυπώνονται μετὰ μεγάλης προσοχῆς εἰς τὸ εἰδικὸν ἐπὶ τούτῳ Τμήμα τῶν Καταστημάτων μας αὐθημερόν.

ΤΙΜΑΙ:

Τὰ 50 τυπομένα καὶ μὲ διπλὰ φάκελλα	\$ 6.00
» 100 » » » » »	9.00
» 150 » » » » »	12.00
» 200 » » » » »	15.00

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΔΕΟΝ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟΝ

D. C. DIVRY, INC. 240 W. 23rd STREET
NEW YORK

ΜΑΡΤΥΡΙΑΤΙΚΑ

ΣΚΕΤΑ

Μὲ μεταξωτοὺς φιδόκους, ἀπὸ ἀρίστης ποιότητος κορδέλλα, καὶ μὲ παραμανίτσες, ἔτοιμα πρὸς διανομὴν.

ΔΙΑ ΤΙΜΑΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΓΡΑΨΑΤΕ

DORA DORROS 240 W. 23RD ST. N.Y.